

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

FACTORS INFLUENCING THE EFFICIENCY AND THE QUALITY OF
AUDIT JOBS OF THE AUDITORS IN BANGKOK AND METROPOLITAN AREA.

สุวรรณี รุ่งจตุรงค์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยเล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัดที่ปรึกษางานวิจัยที่ได้ให้คำปรึกษาต่างๆ และควบคุมภาพของงานวิจัยให้คำแนะนำและความรู้อันมีค่าเป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ยังมีบุคคลท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งท่านเหล่านี้ได้กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำวิจัยฉบับนี้ จึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลให้คำแนะนำและให้ความเข้าใจ รวมถึงเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำวิจัยฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

สุวรรณี รุ่งจตุรงค์

ผู้วิจัย

พฤษภาคม 2565

หัวข้อวิจัย	:	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ผู้วิจัย	:	นางสาวสุวรรณี รุ่งจตุรงค์
หน่วยงาน	:	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์	:	พ.ศ. 2565

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณที่มีต่อความรู้และประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์ที่มีต่อความรู้และประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3) เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สอบบัญชีอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 312 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต, เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Research Title : FACTORS INFLUENCING THE EFFICIENCY AND THE QUALITY OF AUDITJOBS OF THE AUDITORS IN BANGKOK AND METROPOLITAN AREA.

Name of Researcher : Miss Suwannee Rungjaturong

Name of Institution : School of Accountantcy, Sripatum University

Year of Publication : 2022

Abstract

A Study of Factors Influencing the efficiency and the quality of auditjobs of the auditors in Bangkok and metropolitan area. Region Objectives 1) to study the impact of the Code of Conduct on the knowledge and efficiency of the auditor's audit work in the Bangkok Metropolitan Region; 2) to study the impact of experience on the knowledge and performance of the audit. Accounts of Certified Public Accountants in Bangkok Metropolitan Region. 3) To study the impact of knowledge on the auditor's audit work performance in Bangkok and surrounding provinces. In addition, there was a sample group of 312 auditors in the Bangkok Metropolitan Region. The instruments used in the study were questionnaires and statistics used in data analysis, consisting of mean, and standard deviation, and multiple regression analysis. Certified Public Accountant's Experience Knowledge and Capability of Certified Public Accountant Affects the audit learning Technical performance of duties Relationship of auditjobs and communication the organizational skills were statistically significant at 0.01 and 0.05 levels.

Keywords: efficiency, Certified Public Accountant, Bangkok Metropolitan Region

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	I
บทคัดย่อภาษาไทย.....	II
บทคัดย่ออังกฤษ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 คำถามการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
1.8 สมมติฐานการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี.....	10
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี.....	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี.....	14
2.4 ประสิทธิภาพการสอบบัญชี.....	19
2.5 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.....	21
2.6 ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.....	24
2.7 ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.....	27
2.8 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัย.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	37
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	38
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3.4 การวัดคุณลักษณะของตัวแปร.....	40
3.5 การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น (Validity and Reliability).....	40
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	44
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี.....	45
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของงานสอบ บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล....	49
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis).....	53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	62
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	62
5.2 อภิปรายผล.....	65
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	78
ก : แบบสอบถาม.....	80
ประวัติผู้วิจัย.....	87

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ค่า Factor loadings ค่า Cronbach's Alpha Coefficient และค่า VIF.....	41
4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
4.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	45
4.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	49
4.4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านการเรียนรู้.....	53
4.5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการ ปฏิบัติหน้าที่.....	56
4.6 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์ และการติดต่อสื่อสาร.....	58
4.7 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการ จัดการ.....	60

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสอบบัญชีเป็นวิชาชีพและมีบทบาทสำคัญกับธุรกิจต่างๆ ทุกธุรกิจ ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่ในการตรวจสอบงบการเงินตามมาตรฐานสอบบัญชี เพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินว่างบการเงินที่บริษัทได้จัดทำขึ้นนั้น มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงินหรือไม่ ซึ่งการแต่งตั้งผู้สอบบัญชื่อนั้นจะต้องได้รับการแต่งตั้งจากผู้ถือหุ้นและผู้สอบบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งจะต้องเป็นบุคคลภายนอก ไม่ใช่บุคคลภายในบริษัท จึงจะสามารถดำเนินการตรวจสอบบัญชีได้ การตรวจสอบบัญชีจะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ในการตรวจสอบบัญชีเพื่อให้ได้หลักฐานที่สมบูรณ์เพียงพอสำหรับการตรวจสอบเพื่อจะนำไปใช้ในการแสดงความคิดเห็นในรายงานผู้สอบบัญชี การปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชีจะต้องทำด้วยความเป็นอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลใดๆ และเพื่อให้กับบัญชีมีคุณภาพดังนั้นสภาวิชาชีพบัญชีจึงได้กำหนดมาตรฐานการสอบบัญชีและมรรยาทของผู้สอบบัญชีไว้เป็นบรรทัดฐานให้ผู้สอบบัญชีจะต้องถือปฏิบัติ ซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติที่เกี่ยวข้อง 3 ประการ คือ ความประหยัด (Economy) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) หรือที่เรียกว่า “3Es” อันได้แก่ ผู้สอบบัญชีอนุญาตต้องมีความรู้ด้านมาตรฐานการสอบบัญชี (Auditing Standard) มีประสบการณ์ในด้านการวางระบบบัญชี การปฏิบัติงานสอบบัญชี และการให้คำปรึกษาด้านการบัญชี เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความมั่นใจที่จะนำรายงานทางการเงินไปใช้ในการบริหารเป็นงบการเงินที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการควบคุม การวางแผน การตัดสินใจและการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้บริหารจะต้องนำผลการดำเนินงานที่ได้รับการตรวจสอบที่มีความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความสมบูรณ์และได้มาตรฐานไปใช้เพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป จะเห็นได้ว่าคุณภาพการสอบบัญชีที่ไม่มีข้อผิดพลาดจะสะท้อนการดำเนินงานขององค์กรที่มีการกำกับดูแลเป็นอย่างดี มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กร รายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินทั้งภายในและภายนอกทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้มีส่วนได้เสียในรายงานทางการเงิน ได้แก่ นักลงทุน ลูกค้า รัฐบาล สาธารณชน ฯลฯ จะใช้ข้อมูลทางการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

(ชูศักดิ์ เพชรกระจ่าง, 2559) ปัจจุบันมาตรฐานการสอบบัญชีมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอันจะมีผลต่อความสัมพันธ์ด้านประสิทธิภาพขององค์กร และมีส่วนยกระดับมาตรฐาน สภาวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผู้มีส่วนได้เสียที่ใช้รายงานทางการเงินจากผู้สอบบัญชีอีกด้วย (DE Fond & Zhang (2014)) ประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอนุญาตได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญเปรียบได้ว่าผู้สอบบัญชีเป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพจากสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีความสำคัญและมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากรายงานทางการเงินขององค์กรที่มีประสิทธิภาพจะมีความสัมพันธ์กับการจ่ายชำระภาษีให้แก่ รัฐบาลอันจะส่งผลต่อโครงสร้างภาษีที่มีความสอดคล้องกับรายได้รายรับขององค์กร ประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีจะแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์ครบถ้วนและความเข้าใจในคุณสมบัติของตัวเลขทางบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและยังส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและความน่าเชื่อถือขององค์กร (Tsalavoutas & Dionysiou, 2014) ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีประสิทธิภาพการสอบบัญชีของ Brown (2016) ที่ประกอบไปด้วย ประสิทธิภาพด้านความถูกต้อง ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความสมบูรณ์ ด้านเป็นไปตามมาตรฐานและมุ่งศึกษาปัจจัยเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านมาตรฐานการสอบบัญชี โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีของ DiGabriele (2009) ที่ประกอบไปด้วยมาตรฐานการสอบบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านหลักฐานในการสอบบัญชี ด้านการวางแผนงานสอบบัญชี ด้านความเสี่ยงในการสอบบัญชีและด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการสอบบัญชี นอกจากนี้ยังศึกษาด้านทฤษฎีประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี (Auditors Experience) ของ Gaballa & Ning (2011) ที่ประกอบไปด้วยประสบการณ์ด้านการวางระบบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีและด้านการให้คำปรึกษาด้านบัญชีรวมถึงทฤษฎีการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (Habib & Azim, 2008) ที่ประกอบไปด้วยด้านความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชี ความพร้อมในการจัดเตรียมข้อมูลต้นทุนในการเตรียมข้อมูล ผลกระทบต่องบการเงินของกิจการการสื่อสารกับพนักงานในหน่วยงานเช่นในเรื่องที่เกี่ยวกับงบกระแสเงินสด การนำเสนองบการเงิน การด้อยค่าของสินทรัพย์และการคำนวณรายได้ เป็นต้น และผลของประสิทธิภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชี (Auditors Work Success) ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีของ Anderson ที่ประกอบไปด้วยการบรรลุจุดมุ่งหมายในด้านเวลาการปฏิบัติงานคุณภาพของงานและด้านปริมาณงานในการสร้างความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของมาตรฐานการสอบ

บัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยและเพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพการสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย (Financial Reporting Standard Update) ของ Richards & van Staden (2015) ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีความรู้ด้านมาตรฐานการสอบบัญชี (Auditing Standard) มีประสบการณ์ในด้านการวางระบบบัญชี การปฏิบัติงานสอบบัญชี และการให้คำปรึกษาด้านบัญชีเพื่อให้แน่ใจว่าจะได้รายงานทางการเงินที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจในการวางแผนและลงทุนได้โดยที่ผู้บริหารและผู้ประกอบการมองว่าการดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพรายงานทางการเงินนั้นจะทำให้การจัดสรรงบประมาณประจำปีมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ สมบูรณ์ และได้มาตรฐานมากขึ้น (พิพัฒน์ นนทนาธรณ์ และ สุรมน ไทยเกษม, 2558)

ดังนั้นประสิทธิภาพการสอบบัญชีของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญและเสมือนเป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพจากสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศถ้าหากผู้สอบบัญชีทำงานบกพร่องไม่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญอย่างเต็มที่หรือละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ตรวจพบส่งผลให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีข้อผิดพลาดได้

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณที่มีต่อความรู้และประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์ที่มีต่อความรู้และประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.3 คำถามการวิจัย

ปัจจัยใดส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการศึกษาปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1. ประชากร (Population) ของการวิจัยคือ จำนวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 1,419 ราย (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ได้มาจากการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) โดยสุ่มเลือกจากประชากร คือ จากประชากรเป้าหมายมีจำนวนทั้งสิ้น 1,143 รายผู้วิจัยทำการเลือกตัวอย่างจากประชากรเป้าหมายทั้งหมด เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ตามหลักวิชาการที่ว่าด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) มีจำนวนทั้งหมด 312 ราย

1.5 นิยามศัพท์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant) หมายถึง เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชีและใบอนุญาตยังไม่ขาดอายุไม่ถูกพักหรือไม่ถูกเพิกถอนและยินยอมให้เปิดเผยข้อมูล

การเรียนรู้ (Learning) หมายถึงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีความเต็มใจในการใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่รวมถึงวิธีการใหม่ๆ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงใช้ในการทำงานเพื่อพัฒนางานที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional) หมายถึงการมีวิธีการทำงานใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานซึ่งเน้นการทำงานร่วมกันมีการปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ๆ รวมทั้ง การนำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงาน

ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (Interpersonal and Communication) หมายถึง การติดต่อสื่อสารกับบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีเพื่อสนับสนุนบทบาทของการเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจมากขึ้น ตลอดจนเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องข่าวสารนั้น โดยการใช้ทรัพยากร

อย่างประหยัดและใช้เวลาให้น้อยที่สุด ทักษะการจัดการองค์กร (Organizational Management Skill) หมายถึง มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหารโครงการการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการทรัพยากรรวมถึงการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ จัดระบบและมอบหมายงานรวมถึงสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามนโยบายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับแนวคิดและหลักการความเป็นผู้นำในทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในวิชาชีพประสิทธิภาพงานสอบบัญชี (Auditing Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการตอบสนองอย่างรวดเร็วและทันเวลาเพื่อให้ได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษางานวิจัยครั้งนี้เมื่อเสร็จแล้วคาดว่าจะได้ประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

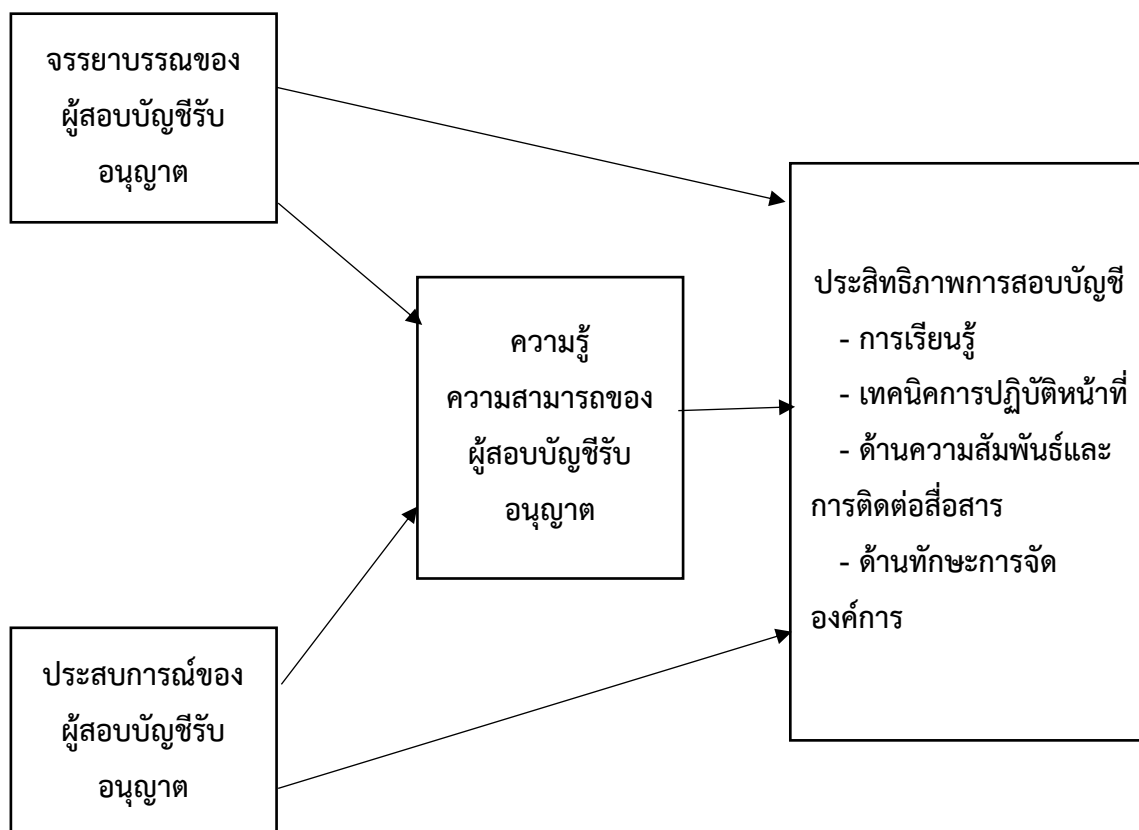
เพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ทางวิชาการและผลการวิจัยของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในด้านต่างๆ คือ 1) การเรียนรู้ 2) เทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ 3) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และ 4) ด้านทักษะการจัดองค์การ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มทักษะผู้สอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากและให้เป็นที่น่าเชื่อถือต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. ประโยชน์ในการนำไปใช้

เพื่อเป็นแนวทางให้นักลงทุนและผู้สนใจทั่วไปนำข้อมูลในงบการเงินของผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพไปตัดสินใจลงทุนและการบริหารงานได้อย่างไม่ผิดพลาด

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” จึงทำให้ได้กรอบแนวคิดการทำวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานที่ 14 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจําตอ้งการ

สมมติฐานที่ 15 ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจําตอ้งการ

สมมติฐานที่ 16 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจําตอ้งการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จทางการสอบบัญชี มีแนวคิด ทฤษฎี พื้นฐานมาจากทฤษฎีความเชื่อมั่นที่เกิดจากแรงบันดาลใจ (Carmichael, 2014) ใช้สำหรับอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้สอบบัญชี โดยมีแนวคิดที่ว่า การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีที่มีคุณค่าจะต้องตอบสนองความต้องการของสังคม Carmichael, (2014) ได้อธิบายถึงกระบวนการสอบบัญชีที่ถูกคาดหวังว่าจะต้องพัฒนามาตรฐานบนพื้นฐานของการปฏิสัมพันธ์กับความต้องการทางสังคมและความสามารถของวิธีการสอบบัญชีเพื่อให้ได้ผลตามความต้องการทางสังคมนั้น การรายงานงบการเงินของบริษัทมหาชน ภายใต้กฎหมายข้อบังคับของสำนักงานตลาดหลักทรัพย์ ประการหนึ่งก็คือ การเปิดเผยข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของผู้สอบบัญชีในการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีเกี่ยวกับความเชื่อถือได้ของข้อมูลงบการเงินในสภาพแวดล้อมที่มีเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง นักบัญชีมืออาชีพจำเป็นต้องพัฒนาและรักษาทัศนคติของการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเป็นนักบัญชีมืออาชีพที่ดี (Quattrone, 2019) นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีที่ต้องการจะอยู่รอดในวิชาชีพบัญชีจะต้องกำหนดวิธีการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ดีที่สุด เพื่อสร้างโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์โดยการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมถึงคุณภาพของรายงานการตรวจสอบ นักบัญชีมืออาชีพสากล ต้องคงไว้ซึ่งสมรรถนะทางการสอบบัญชี ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของนักบัญชีมืออาชีพ ในการที่จะใช้ความสามารถทางวิชาชีพปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณชน (IFAC, 2013) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี
- 2.4 ประสิทธิภาพการสอบบัญชี
- 2.5 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2.6 ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2.7 ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2.8 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี, 2550) ในฐานะที่สภาวิชาชีพบัญชี เป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี และยังเป็นสมาชิก ของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants - IFAC) จึงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 คณะกรรมการการศึกษาของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC Education Committee) ได้อนุมัติ “มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี” (International Education Standards for Professional Accountants - IESs) จำนวน 6 ฉบับ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ได้กล่าวถึงในฉบับที่ 3 เรื่อง “ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพ” (Professional Skills) โดยจุดมุ่งหมายของมาตรฐานฉบับนี้คือ การทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะความรู้และความสามารถด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมในการทำหน้าที่ฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และเพื่อใช้เป็นแนวทางตรวจสอบความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีว่ามีเพียงพอตามที่กำหนดไว้หรือไม่ความรู้และความสามารถเป็นส่วนหนึ่งของขีดความสามารถที่ต้องมีในผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อแสดงถึงสมรรถนะของตน ขีดความสามารถเหล่านี้ ประกอบด้วย ความรู้และความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติ ขีดความสามารถ เหล่านี้เป็นเรื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพที่สามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ สิ่งสำคัญ คือ ทำให้แน่ใจได้ว่าโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีได้รวมการพัฒนาของ ความรู้และความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณ และทัศนคติ ไว้แล้ว

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศ ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบไปด้วยความรู้ และ ความสามารถทั้ง 5 ประเภท คือ (ที่มา: สภาวิชาชีพบัญชี, 2550)

1) ความรู้และความสามารถทางปัญญา (Intellectual Skills) บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ ประกอบวิชาชีพต้องบรรลุระดับสูงสุดของความรู้และความสามารถเหล่านี้ ณ ช่วงเวลาที่มีคุณสมบัติ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีความรู้และความสามารถทางปัญญาช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ความรู้และความสามารถเหล่านี้มักได้มา จากการศึกษากว้างในภาพกว้างความรู้และความสามารถทางปัญญาที่จำเป็นประกอบไปด้วยทุก เรื่อง ดังนี้

- (ก) มีความสามารถที่จะกำหนด สารสนเทศจากคนสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- (ข) มีขีดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์และ
- (ค) มีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2) ความรู้และความสามารถทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วย ความรู้และความสามารถทั่วไป และความรู้และความสามารถ เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง

- (ก) มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ข) การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง
- (ค) การประเมินค่า
- (ง) การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3) ความรู้และความสามารถทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ทักษะคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีการพัฒนาความรู้และความสามารถเหล่านี้จะช่วย การเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึง

(ก) ความสามารถในการจัดการตนเอง

(ข) มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวและเรียนรู้ด้วยตนเอง

(ค) ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

(ง) ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

(จ) พิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ

(ฉ) ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

4) ความรู้และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบของความรู้อื่น ๆ และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารประกอบด้วย

(ก) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง

(ข) สามารถทำงานเป็นกลุ่ม

(ค) มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมและความคิดเห็นต่างกันได้ เจรจาต่อรองหนทางแก้ปัญหาและกำหนดข้อตกลงร่วมกันในสถานการณ์ทางวิชาชีพ

(ง) การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(จ) สามารถนำเสนอ อภิปราย รายงานและการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

(ฉ) ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน

5) ความรู้และความสามารถการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทในเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ในขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความ

จำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น และตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบด้าน ความรู้และความสามารถการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึง

(ก) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ

(ข) ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร

(ค) การมีภาวะผู้นำ

(ง) การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

ทั้งนี้ ความรู้และความสามารถที่หลากหลายสามารถจัดประเภทและอธิบายได้หลายลักษณะ ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะที่ได้แบ่งไว้ตามประเภทดังกล่าวข้างต้น ความรู้และความสามารถที่เหมาะสม ช่วยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้ใช้ความรู้จากการศึกษาทั่วไปได้อย่างประสบความสำเร็จ การพัฒนาความรู้และความสามารถเหล่านี้ไม่อาจสำเร็จได้ด้วยโปรแกรมใด ๆ เพียงโปรแกรมเดียว แต่จะสำเร็จได้โดยรวมทั้งจากโปรแกรมทางการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีควบคู่ไปกับประสบการณ์การทำงานจริงและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนใหญ่แล้วความรู้และความสามารถทางวิชาชีพจะได้ผลสูงสุดเมื่อใช้อย่างมีจรรยาบรรณ ความรู้และความสามารถที่เกี่ยวข้องสามารถทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เปรียบกว่าคนอื่นในโลกการทำงานและเป็นประโยชน์ตลอดเวลาที่ผู้ประกอบการวิชาชีพ ไม่ใช่ว่าการพัฒนาความรู้และความสามารถทั้งหมดจะเกิดขึ้น ณ ช่วงเวลาของการเตรียมตัวเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ บางความรู้และความสามารถอาจเน้นในการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประเภทของสถานประกอบการ แบ่งประเภทธุรกิจ ได้ดังนี้

- ธุรกิจประเภทซื้อมาขายไป (Trading Firm) คือ ธุรกิจที่ซื้อสินค้าสำเร็จรูปมาแล้วก็ขายออกไป รายได้หลักของธุรกิจ คือ รายได้จากการขายสินค้า การจัดทำรายงานทางการเงินไม่มีความซับซ้อน เนื่องจากไม่มีต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิต มีเพียงต้นทุนจากการซื้อเท่านั้น

- ธุรกิจอุตสาหกรรมหรือธุรกิจประเภทผลิต (Manufacturing Firm) คือ ธุรกิจที่ซื้อวัตถุดิบ แล้วนำเข้าสู่กระบวนการผลิต โดยใส่แรงงานและค่าใช้จ่ายในการผลิต ผลที่ออกมา คือ สินค้าสำเร็จรูป รายได้หลักของธุรกิจ คือ รายได้จากการขาย การจัดทำรายงานทางการเงินมีความยุ่งยากและมีความสลับซับซ้อน เนื่องจากการคำนวณ ต้นทุนการผลิตค่อนข้างซับซ้อน

- ธุรกิจบริการ (Servicing Firm) คือ ธุรกิจที่ให้บริการในรูปของแรงงาน รายได้จะมาจากรายได้ค่าบริการที่คิดจากลูกค้า ซึ่งอาจอยู่ในลักษณะ รายได้ค่าธรรมเนียม รายได้ค่านายหน้า รายได้ค่าบริการและรายได้ค่าเช่า เป็นต้น สำหรับต้นทุนส่วนใหญ่ของธุรกิจประเภทนี้จะอยู่ในรูปของแรงงานรูปแบบของธุรกิจ เมื่อจัดแบ่งธุรกิจออกตามรูปแบบในการดำเนินธุรกิจ จำแนกรูปแบบของธุรกิจได้ ดังนี้

- ธุรกิจเจ้าของคนเดียว คือ บุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของบุคคลเพียงคนเดียวนี้จะเป็นผู้นำเงินสด หรือสิ่งของอื่น ๆ มาลงทุน ส่วนใหญ่เจ้าของมักจะดำเนินการเองรับผิดชอบหนี้สินอย่างไม่จำกัดจำนวน การตัดสินใจเป็นของเจ้าของเพียงคนเดียว กำไรขาดทุนจะเป็นของกิจการเพียงคนเดียว

- ห้างหุ้นส่วน คือ กิจการที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันเป็นเจ้าของโดยมีสัญญาตกลงรวมทุนกันเป็นหุ้นส่วนประกอบการค้าเพื่อหวังผลกำไร ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนช่วยกันบริหารงาน หรือให้ผู้เป็นหุ้นส่วนคนหนึ่งคนใดรับมอบบริหารงานแต่ผู้เดียวก็ได้ ปกติขนาดของกิจการห้างหุ้นส่วนใหญ่กว่า กิจการเจ้าของคนเดียว เมื่อมีผลกำไรก็นำผลกำไรมาแบ่งให้กับหุ้นส่วนตามที่ตกลงในสัญญาการจัดตั้งห้างหุ้นส่วน

- บริษัทจำกัด คือ กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปร่วมกันลงทุนในรูปของนิติบุคคลโดยจดทะเบียนบริษัทแยกต่างหากออกจากเจ้าของ แบ่งทุนออกเป็นมูลค่าหุ้น ๆ ละเท่ากัน ผู้ลงทุนจะซื้อหุ้น และเรียกว่าผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นจะรับผิดชอบในหนี้สินไม่เกินกว่าจำนวนเงินที่ยังส่งให้บริษัทไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ถืออยู่ ผู้ถือหุ้นถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน มีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้นที่ถืออยู่จะได้รับส่วนแบ่งในรูปเงินปันผล

- บริษัทมหาชนจำกัด คือ บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด 2535 โดยมีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 15 คน ขึ้นไป รวมทั้งนิติบุคคล ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ต้องชำระ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการทำบัญชีประโยชน์ของการจัดทำบัญชี และผู้ประกอบการกับกฎหมายบัญชี (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552)

1) วัตถุประสงค์ของการทำบัญชี ข้อมูลทางการบัญชีเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการได้ทรัพยากรมา และการใช้ทรัพยากรไปทางเศรษฐกิจ ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานของกิจการที่จัดทำบัญชีนั้นที่ต้องนำเสนอ

ข้อมูลทางการเงินบัญชีเพื่อแสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน กระแสเงินสดของกิจการ โดยทั่วไปแล้วงบการเงินจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของรายได้และค่าใช้จ่าย ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการทำบัญชีมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนและการให้สินเชื่อ โดยที่งบการเงินควรเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจอย่างสมเหตุสมผลในการลงทุนและการให้สินเชื่อผู้ใช้ข้อมูลในกลุ่มนี้ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ สถาบันการเงิน นักวิเคราะห์ที่ปรึกษาการลงทุน

(2) เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวกับการประเมินกระแสเงินสดของกิจการว่ามีความสามารถในการก่อให้เกิดเงินสดที่พึงจะได้รับในอนาคตมีมากน้อยเพียงใด เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล รวมถึงจังหวะเวลาและความแน่นอนที่กิจการจะได้รับเงินสดนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในปัจจุบันและอนาคต

(3) เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการนำเสนอในงบการเงินช่วยให้ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ใช้งบการเงิน ทราบถึงความมั่นคง สภาพคล่องความสามารถชำระหนี้ของกิจการโครงสร้างทางการเงินและความสามารถของกิจการในการปรับตัวให้เข้าสภาพแวดล้อม

(4) เพื่อให้ข้อมูลที่แสดงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งมีผู้บริหารผู้ลงทุน และเจ้าหนี้ที่จะใช้ข้อมูลทางการเงินในการประเมินสภาพการณ์ในอนาคตโดยข้อมูลที่สำคัญได้แก่ ข้อมูลที่แสดงฐานะทางการเงินผลการดำเนินงานและคุณภาพของกำไร เป็นต้น

(5) เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้บริหารในการบริหารทรัพยากรของกิจการ ซึ่งผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินผลการบริหารหรือความรับผิดชอบของผู้บริหารโดยใช้ข้อมูลทางการเงินบัญชีความรับผิดชอบดังกล่าวรวมถึงการจัดการการดูแลการใช้สินทรัพย์ของกิจการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพโดยมีผลต่อการตัดสินใจในการเลื่อนตำแหน่งโยกย้ายหรือเปลี่ยนผู้บริหาร

(6) เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย เนื่องจากธุรกิจที่จัดทำงบการเงินนั้นมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ นักลงทุน พนักงาน ตลอดจนหน่วยงานรัฐบาล ต่างมีส่วนได้เสียจากธุรกิจในแต่ละด้านๆ จึงมีพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี การจัดทำบัญชีมีประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจดังนี้

(1) เครื่องมือวัดความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจการทำบัญชีจะทำให้กิจการทราบผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของธุรกิจ และความมั่นคงของธุรกิจ โดยในการจัดทำบัญชีนั้น จะบันทึกบัญชีรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ เช่น การลงทุน รายรับ และรายจ่าย ที่เป็นของกิจการนั้น ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้นั้น จะสามารถนำมาจัดทำเป็นรายงานทางการเงินได้ เช่น งบแสดงฐานะทางการเงิน และงบกำไรขาดทุน ซึ่งเป็นภาพสะท้อนในการดำเนินธุรกิจ โดยตัวเลขที่ปรากฏในงบการเงินจะสามารถนำมาวิเคราะห์เป็นอัตราส่วนทางการเงิน เพื่อวัดผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ เช่น การวัดสภาพคล่องของธุรกิจ การวัดประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ การวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ และความสามารถในการชำระหนี้ เป็นต้น

(2) เครื่องมือช่วยในการวางแผนและตัดสินใจของธุรกิจ ข้อมูลทางบัญชีจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการตัดสินใจ โดยประเมินจากข้อมูลเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต อาจจะอยู่ในรูปของรายงานการวิเคราะห์ต่าง ๆ อันเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารงานสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยในการพยากรณ์เหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตได้อย่างมีทิศทางและความเชื่อมั่นสูงสามารถนำมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการลงทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นหากมีข้อมูลที่ชัดเจนถูกต้องจะทำให้สามารถพัฒนากิจการให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

(3) เครื่องมือในการวางแผนกำไร และควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัทเนื่องจากการทำบัญชีอย่างถูกต้อง จะทำให้กิจการทราบจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และสามารถคำนวณต้นทุนของสินค้าและบริการของกิจการได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจกำหนดราคาสินค้าหรือบริการของธุรกิจ ช่วยในการควบคุมต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามประมาณการที่ได้กำหนดไว้ และสามารถนำไปวิเคราะห์ปรับปรุงรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออก รวมถึงช่วยในการวางแผนการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ นอกจากนี้การบันทึกบัญชีจะทำให้สามารถตรวจสอบหาหลักฐานในการเบิกจ่ายแต่ละครั้งจึงช่วยลดปัญหาในการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนได้

(4) เครื่องมือในการหาแหล่งเงินทุนในการจัดทำบัญชีจะทำให้เราได้รายงานทางการเงินที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อทางธุรกิจต่าง ๆ อันเป็นหลักฐานในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าหนี้และสถาบันการเงิน เช่น เมื่อเราต้องการเงินทุนเพิ่มก็สามารถนำรายงานทางการเงินนั้นไปเป็นข้อมูลประกอบในการขอสินเชื่อกับธนาคารหรือเจ้าหนี้เงินกู้โดยธนาคาร หรือเจ้าหนี้เงินกู้อาจจะใช้รายงานทางการเงินของกิจการเพื่อพิจารณาอนุมัติสินเชื่อจากความน่าเชื่อถือและความสามารถในการชำระหนี้

ของผู้ขอกู้ยืมรวมถึงกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมกับความเสี่ยงที่ผู้ให้กู้จะได้รับอัน ก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่จะทำให้กิจการจะได้รับวงเงินกู้ที่ต้องการและจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม

(5) เครื่องมือระบบการควบคุมภายในที่ดีและเป็นสัญญาณเตือนภัยของกิจการ การมระบบบัญชีที่ดี จะทำให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีที่ช่วยให้กิจการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากข้อมูลทางการเงิน ตลอดจนรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องมหลักฐานที่สามารถยืนยันถึงที่มาที่ไปซึ่งจะทำให้โอกาสที่จะเกิดการทุจริตสามารถทำได้ยากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ข้อมูลทาง บัญชีก็ยังสามารถนำมาวิเคราะห์หาสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้น หากจุดบกพร่อง จุดอ่อนและจุดรั่วไหลได้ ซึ่งจะเป็นสัญญาณเตือนภัยให้กิจการได้วางแผนเตรียมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

(6) การวางแผนเพื่อเสียภาษีได้อย่างถูกต้องและประหยัดการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง จะทำให้ทราบกำไรขาดทุนที่แน่ชัด สามารถวางแผนภาษีอากรได้อย่างเหมาะสมประหยัด และเสียภาษีได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อสมมติการจัดทำงบการเงินการดำเนินงานต่อเนื่อง (Going Concern) กิจการไม่มีเจตนาหรือความจำเป็นที่จะเลิกกิจการ หรือลดขนาดของการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ ข้อสมมตินี้มีความสำคัญมากถ้าหากไม่มีข้อสมมตินี้ การกำหนดวงดบัญชี หรือรอบระยะเวลาบัญชีจะยุ่งยากมาก เพราะไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่ากิจการจะเลิกเมื่อไร นอกจากนี้การวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่อาจใช้ราคาทุนเดิมหรือราคาอื่นที่เหมาะสม แต่ต้องใช้ราคาบังคับขาย หากคาดว่าจะมีการเลิกกิจการในอนาคตอันใกล้ นอกจากนี้ จะมีปัญหาเรื่องการคิดค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพ เพราะไม่สามารถประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ได้และไม่สามารถแยกประเภทรายการสินทรัพย์และหนี้สินเป็นรายการหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนได้ ตลอดจนไม่สามารถรับรู้รายจ่ายฝ่ายทุนเป็นสินทรัพย์แล้วตัดจำหน่ายตามระยะเวลาที่เหมาะสม แต่ถ้ากิจการมีเจตนาหรือความจำเป็นที่ไม่สามารถใช้เกณฑ์การดำเนินงาน ต่อเนื่องต่อไปได้ เช่น กิจการกำลังอยู่ในสถานะมีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือถูกฟ้องล้มละลาย กิจการอาจใช้เกณฑ์อื่นในการจัดทำงบการเงิน แต่ต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้กิจการไม่สามารถใช้ เกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่อง รวมทั้งเปิดเผยเกณฑ์บัญชีอื่นที่ใช้ในการจัดทำงบการเงิน สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2552) ได้ระบุข้อมูลทางการบัญชีที่มีความสำคัญและจำเป็น ต่อ ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่การบริหารที่สำคัญ ได้แก่

1) การวางแผน (Planning) คือ สิ่งที่ต้องกรต้องการเปลี่ยนแปลงในอนาคตการวางแผนเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคต ซึ่งทำได้โดยการให้บรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ที่

ต้องการ การวางแผนจึงต้องอาศัยการกำหนดกลยุทธ์ที่ประสิทธิภาพ แม้ว่าพื้นฐานของการจัดการโดยทั่วไปเป็นงานของผู้บริหารการวางแผนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จและการประเมินกลยุทธ์ เพราะว่า การจัดการองค์กร การจูงใจ การจัดบุคคลเข้าทำงาน และกิจกรรมควบคุม ขึ้นกับการวางแผน กระบวนการวางแผนจะต้องประกอบด้วยผู้บริหารและพนักงานภายในองค์กร การวางแผนจะช่วยให้องค์กรกำหนดข้อดีจากโอกาสภายนอกและทำให้เกิดผลกระทบบางอุปสรรคภายนอกต่ำสุด โดยต้องมองเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตการวางแผน ประกอบด้วย การพัฒนาภารกิจ (Mission) การคาดคะเนเหตุการณ์ปัจจุบัน เหตุการณ์อนาคตและแนวโน้ม การกำหนดวัตถุประสงค์ และการเลือกกลยุทธ์ที่ใช้ การวางแผนจะช่วยให้ธุรกิจปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงของตลาด และสามารถกำหนดเป้าหมายได้ การบริหารเชิงกลยุทธ์นั้นต้องการให้องค์กรติดตามในลักษณะเชิงรุก (Proactive) มากกว่าที่จะเป็นเชิงรับ (Reactive) องค์กรที่ประสบความสำเร็จจะต้องควบคุมอนาคตขององค์กร มากกว่าที่จะรอรับผลจากอิทธิพลสภาพแวดล้อมภายนอกและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนการปรับตัวเป็นสิ่งจำเป็นเพราะว่ามีการเปลี่ยนแปลงของตลาดเศรษฐกิจ และคู่แข่งชั้นทั่วโลก จุดเริ่มต้นของความสำเร็จที่ดีของธุรกิจ คือ การวางแผนที่เหมาะสมเห็นผลได้จริง ยืดหยุ่นมีประสิทธิภาพ

2) การจัดการองค์กร (Organizing) คือ การใช้ความพยายามทุกกรณี โดยการกำหนดงานและความสำคัญของอำนาจหน้าที่ การจัดการองค์กร หมายถึง การพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการทำและผู้ที่จะทำรายงานมีตัวอย่างในประวัติศาสตร์ของธุรกิจที่มีการจัดองค์กรที่ดี สามารถประสบความสำเร็จในการแข่งขัน และสามารถเอาชนะคู่แข่งชั้นได้ ธุรกิจที่มีการจัดองค์กรที่ดีสามารถจูงใจผู้บริหารและพนักงานให้มองเห็นความสำคัญของความสำเร็จขององค์กร การกำหนดลักษณะเฉพาะของงาน (Work Specialization) โดยการแบ่งงานประกอบด้วยงานที่กำหนดออกมาเป็นแผนก การจัดแผนก และการมอบอำนาจหน้าที่ (Delegating Authority) การแยกงานออกเป็นงานย่อยตามการพัฒนารายละเอียดของงาน (Job Description) และคุณสมบัติของงาน (Job Specification) เครื่องมือเหล่านี้มีความชัดเจนสำหรับผู้บริหารและพนักงาน ซึ่งต้องการทราบลักษณะของงานการกำหนดแผนกในโครงสร้างขององค์กร (Organization Structure) ขนาดของการควบคุม (Span of Control) และสายการบังคับบัญชา (Chain of Command) การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ต้องการการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างเพราะตำแหน่งใหม่ๆ ที่สร้างขึ้นหรือลดลง หรือรวมกันโครงสร้างองค์กรจะต้องระบุถึงวิธีการใช้

ทรัพยากรและวิธีการ ซึ่งวัตถุประสงค์มีการกำหนดขึ้นในธุรกิจ การสนับสนุนทรัพยากรและกำหนดวัตถุประสงค์ตามสภาพทางภูมิศาสตร์จะแตกต่างจากโครงสร้างด้านผลิตภัณฑ์หรือลูกค้า รูปแบบทั่วไปของการจัดแผนก คือ ตามหน้าที่ (Functional) ตามฝ่าย (Divisional) ตามหน่วยธุรกิจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Business Unit) และด้านเมทริกซ์ (Matrix)

3) การนำหรือการสั่งการ (Leading/Directing) คือ การใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงานและนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ระบุไว้ หรือเป็นกระบวนการจัดการให้สมาชิกในองค์กรทำงานร่วมกันได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อนและเข้าใจองแท้ได้ยาก การนำหรือการสั่งการจึงต้องใช้ความสามารถหลายเรื่องควบคู่กันไป อาทิ ภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การจูงใจ การติดต่อสื่อสารในองค์กร และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น หน้าที่ในการนำหรือสั่งการนี้ มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าหน้าที่อื่น เพราะผู้บริหารต้องแสดงบทบาทของผู้สั่งการอย่างมีคุณภาพ ถ้าไม่เช่นนั้น แผนงานที่วางไว้ตลอดจนทรัพยากรที่จัดเตรียมไว้อาจไม่เกิดประสิทธิผล ถ้าผู้บริหารดำเนินกิจกรรมด้านการสั่งการไม่ดีพอ ดังนั้น การสั่งการจึงเป็นเรื่องของความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ และความสามารถที่จะชักจูงให้พนักงานร่วมกันปฏิบัติงานไปตามเป้าหมายที่กำหนด ไว้ให้องค์กรประสบความสำเร็จตามต้องการ

4) การควบคุม (Controlling) คือ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร ถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบ หรือติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของพนักงานเพื่อรักษาให้องค์กรดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์หลักขององค์กรในเวลาที่กำหนดไว้ องค์กรหรือธุรกิจที่ประสบความล้มเหลวอาจเกิดจากการขาดการควบคุมหรือมีการควบคุมที่ไร้ประสิทธิภาพและหลายแห่งเกิดจากความไม่ใส่ใจในเรื่องของการควบคุม ละเลยเพิกเฉยหรือในทางกลับกัน คือ มีการควบคุมมากจนเกิดความผิดพลาดขององค์กรเอง การควบคุมจึงเป็นหน้าที่หลักทางการบริหารที่มีความสำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการทางการบริหาร

2.4 ประสิทธิภาพการสอบบัญชี

DeFond & Zhang (2014) และ Habibและคณะ (2014) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอบบัญชีนั้นเป็นเรื่องของการตรวจสอบคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยอ้างอิงจากกฎระเบียบที่สำคัญเพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักลงทุนและผู้ถือหุ้น โดยที่ผู้ที่มีส่วนได้เสียเหล่านี้จะสามารถจัดสรรทรัพยากรในการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากรายงานทางการเงินต้องได้ รับการตรวจสอบ

จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและประสิทธิภาพการสอบบัญชีนั้นจะวัดจากความถูกต้องของรายงานทางการเงินและความน่าเชื่อถือที่มีต่อสาธารณชนจนนำไปสู่การตัดสินใจลงทุนโดยพิจารณาจากงบการเงินที่มีประสิทธิภาพนั่นเอง

วุฒิชัย จำนง (2530) ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า การปฏิบัติการที่ยังผลให้เกิดปริมาณและคุณภาพสูงสุดผู้บังคับบัญชาทั้งหลายปรารถนาที่จะได้รับได้เห็นประสิทธิภาพของกิจการก่อนสิ่งอื่นใด ทั้งนี้เพราะแต่ละกิจกรรมหรือกิจการจะมีวัตถุประสงค์เป้าหมายและทิศทางเป้าหมาย หลักการมีประสิทธิภาพสูงมากน้อยเพียงใดเป็นสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาปรารถนา

สมพงษ์ เกษมสิน (2546) ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพคือ การพิจารณาผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงถึงจุดประสงค์ หรือที่คาดหวังไว้เป็นหลักและความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพนี้อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพได้ เพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการที่จะทำงานให้ได้ผลสูงสุดส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องของการนำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มาพิจารณา ซึ่งจากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เน้นการเปรียบเทียบระหว่างผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับผลงานที่คาดหวังไว้นั้นเอง นอกจากนี้ยังสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การมีประสิทธิภาพอาจไม่ได้หมายความว่าต้องมีประสิทธิภาพด้วย

(Moroney, 2007) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชี (Efficient Audit Practice) ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลงานการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงปริมาณของทรัพยากรที่ถูกจ่ายไป เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ (Salterio, 1994) การปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีจะต้องให้การรับรองงบการเงินอย่างมีเหตุผล โดยปราศจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต รวมถึงการลดงบประมาณของชั่วโมงการทำงานอาจจะลดต้นทุนการสอบบัญชีและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอบบัญชีโดยการขจัดช่องว่างการสอบบัญชีที่เกินจำเป็น

ประทีป วชิทองรัตน์ (2560) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของมาตรฐานการสอบบัญชีประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี การปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยและ (2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพการสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน คือ การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ที่แบบการเจาะลึกร่วมกับการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่มีการเปิดเผยข้อมูลกับสภาวิชาชีพ จำนวน 1,384 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง และทำการสนทนากลุ่มย่อย เพื่อยืนยันผลการวิจัยจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยเหตุมาตรฐานการสอบบัญชีประสพการณ์ของผู้สอบบัญชีและการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พบว่า ประสิทธิภาพการสอบบัญชี มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปได้ว่าประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการตอบสนองอย่างรวดเร็วและทันเวลา เพื่อให้ ได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งเป็นการวัดผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงกับผลผลิตที่พึงประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นการวัดความถูกต้องเหมาะสมหรือคุณภาพของผลลัพธ์ เพื่อประเมินว่าระบบได้ผลิตผลลัพธ์ที่ถูกต้องแล้ว ความแตกต่างระหว่างการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ องค์กรประกอบของระบบที่ได้รับการประเมินผล ประสิทธิภาพเป็นการประเมินกระบวนการประสิทธิผลเป็นการประเมินผลลัพธ์ระบบใดก็ตามที่มีการประเมินประสิทธิผลจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการพัฒนาการดำเนินงานการบรรลุตามผลและเป้าหมายที่องค์กรกำหนด

2.5 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เนื่องจากวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องข้องข้อมูลทางการเงินของกิจการนักบัญชีจะเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกรายการ สรุปข้อมูลต่างๆ ในรูปแบบของรายงานทางการเงินรวมถึงงานตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อรายงานทางการเงิน ผู้ใช้ข้อมูลมีหลากหลายกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้ข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจที่แตกต่างกันไป ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีบนพื้นฐานของจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปี 2561 ได้อธิบายถึงหลักการพื้นฐานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามทั้งหมด 6 หลักการ ประกอบด้วย

1. ความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมาทางวิชาชีพและทางธุรกิจ หากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจัดทำบัญชีหรือนำเสนอรายงานที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้

จากการปฏิบัติงานจะถือว่าผิดจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งในกรณีที่ผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีตรวจพบว่างบการเงินของลูกค้าเป็นกิจการที่ทำผิดกฎหมาย เช่น เป็นกิจการค้าไม้เถื่อนหรือประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการพนัน หากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชียังคงปฏิบัติหน้าที่การทำบัญชีหรือตรวจสอบบัญชีให้ลูกค้าต่อการกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นการผิดจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

2. ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องไม่ยอมให้อคติหรืออิทธิพลใดๆ มาอยู่เหนือการใช้ดุลยพินิจในการที่จะปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ เช่น นาย วินัย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับงานสอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีแห่งหนึ่งจำนวน 190 งบการเงิน กรณีดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นว่ารายได้ของนายวินัยจะขึ้นอยู่กับสำนักงานบัญชีแห่งนี้นั้น สำนักงานบัญชีจะมีอิทธิพลต่อการแสดงความเห็นของนายวินัยต่องบการเงินนายวินัยจะสูญเสียความเป็นอิสระในการใช้ดุลยพินิจตามมาตรฐานวิชาชีพตามที่ควรจะเป็นได้ลักษณะเช่นนี้ถือว่าเป็นการผิดจรรยาบรรณในเรื่องความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ

3. ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ ความชำนาญทางวิชาชีพความรอบคอบเอาใจใส่ และปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะไม่รับงานเกินกว่าความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญของตนตัวอย่างในกรณีของผู้สอบบัญชี รับงานสอบบัญชีมาจาก บริษัท ABC สอบบัญชีจำกัด แต่ไม่ได้ทำจดหมายตอบรับงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่กำหนดไว้ เพราะเนื่องจากเป็นคนรู้จักคุ้นเคยกันหรือการรับงานสอบบัญชีในธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะและผู้สอบบัญชีไม่มีความเชี่ยวชาญในธุรกิจดังกล่าว การกระทำเช่นนี้ถือว่าผิดจรรยาบรรณในเรื่องความรู้ความสามารถความเอาใจใส่และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นต้น

4. การรักษาความลับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องรักษาความลับของลูกค้าทั้งก่อนรับงานระหว่างปฏิบัติงานและหลังการรับงานเรียบร้อย โดยไม่เปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจหรือไม่นำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม ตัวอย่างเช่น น.ส.รักดี ผู้สอบบัญชีนำข้อมูลว่างบการเงินของบริษัทลูกค้าที่ผ่านการสอบบัญชีแล้วแต่ยังไม่ได้เปิดเผยไปใช้ซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าการกระทำดังกล่าว น.ส.รักดี นำข้อมูลภายในของลูกค้าไปใช้ในการซื้อขายหุ้นเพื่อประโยชน์ส่วนตน ถือว่าผิดจรรยาบรรณในเรื่องการรักษาความลับ เป็นต้น

5. พฤติกรรมทางวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของวิชาชีพบัญชี รับผิดชอบต่อผู้รับบริการและผู้ที่ตนปฏิบัติหน้าที่ เช่น สำนักงาน นิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วน เป็นต้น เช่น การที่ผู้สอบบัญชีลงลายมือชื่อรับรองงบการเงินโดยไม่ได้ตรวจสอบงบการเงินจริง หรือ บริษัท AAA การบัญชี จำกัด ลงโฆษณาว่าหากให้บริษัททำบัญชีจะเสียภาษีเงินได้น้อยมากการกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นการผิดจรรยาบรรณในเรื่องพฤติกรรมทางวิชาชีพ เป็นต้น

6. ความโปร่งใส ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดและไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงที่เป็นสาระสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินได้ การละเว้นไม่แสดงหรือแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ จะถือว่าเป็นการผิดจรรยาบรรณในเรื่องความโปร่งใส กรณีที่จะถือเป็นการประพฤติดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสียหายเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี มีดังต่อไปนี้

(1) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีตามข้อบังคับนี้ และเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(2) เคยถูกลงโทษโดยคำสั่งถึงที่สุดเนื่องจากประพฤติดจรรยาบรรณตามมาตรา 49 แห่งพรบ.วิชาชีพบัญชีพ.ศ. 2547 แต่ยังประพฤติซ้ำ หรือไม่หลบจำ หรือไม่มีความเกรงกลัวต่อการประพฤติดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี

(3) กระทำความผิดในการประกอบวิชาชีพบัญชีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 269 โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(4) กรณีอื่นที่คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่าเป็นการประพฤติดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสียหายเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

Brown (1968) ให้ความหมายของจริยธรรม คือ กฎระเบียบต่างๆ ที่บุคคลใช้ในการแยกแยะการกระทำที่ถูกต้องออกจากการกระทำที่ผิด

Kohberg (1976) ได้ให้ความหมายของจริยธรรม คือ จริยธรรมมีพื้นฐานของค่านิยมที่ดีคือ มีการกระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกันโดยมิได้หมายถึงเกณฑ์บังคับต่างๆ ไป แต่เป็นเกณฑ์ที่มีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ในทุกสถานการณ์ไม่มีการขัดแย้งเป็นอุดมคติ

จริยธรรม หมายถึง แนวทางความประพฤติของบุคคลในสังคมหนึ่งๆ ว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ควรงดเว้น โดยพิจารณาตามกฎระเบียบ ขอบเขต

ความเชื่อของแต่ละสังคม เพื่อให้บุคคลในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างร่มเย็น (อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ, 2554)

จริยธรรม เป็นระบบของการทำความดีละเว้นความชั่วมีทั้งปัจจัยนำเข้าซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุ ทั้งทางด้านจิตใจและสถานการณ์ของจริยธรรมและพฤติกรรม รวมทั้งปัจจัยส่งออก ซึ่งเป็นผลของการมีจริยธรรมหรือมีพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งผลนี้อาจอยู่ในรูปแบบทั้งจิตลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลผู้กระทำและผลต่อบุคคลอื่นต่อกลุ่ม ต่อสิ่งแวดล้อมและต่อโลกจริยธรรมจะเกิดขึ้นเมื่อค่านิยมหรือคุณธรรมตั้งแต่ 2 ตัวขัดแย้งกัน ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในสภาพที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในการเลือกที่จะปฏิบัติตามคุณธรรมหรือค่านิยมตัวใดตัวหนึ่ง เช่น ความกตัญญูต่อบุคคล ขัดแย้งกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นต้น บุคคลที่ตัดสินใจเลือกคุณธรรมหรือค่านิยมตัวที่มีประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าที่เป็นประโยชน์แก่เฉพาะตนหรือพวกพ้องในกลุ่มเล็กๆ จึงมักเป็นบุคคลที่มีจริยธรรมสูง ดังนั้นจริยธรรมจึงมีความหมายครอบคลุมทั้งสาเหตุกระบวนการ และผลของการทำความดีละเว้นความชั่ว (คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2554)

สรุปความหมายของจริยธรรมได้ว่าเป็นแนวทางความประพฤติของตัวบุคคลในการปฏิบัติหรือการดำรงชีวิตประจำวันและสามารถแยกแยะการปฏิบัติว่าสิ่งไหนที่ควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติที่มีความเป็นสากลของคนทั่วไปที่ได้รับของทุกสถานการณ์ (นริษา ทองมณี, 2556)

2.6 ประสพการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือบุคคลที่มีหน้าที่ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของกิจการต่างๆ ที่กิจการได้มีการจัดทำขึ้น ซึ่งเป็นข้อบังคับตามกฎหมาย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอาชีพเป็นอาชีพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกิจการต่างๆ เพราะถ้าไม่มีผู้สอบแสดงความเห็นต่องบการเงินนั้นก็จะเป็นการไม่มีความน่าเชื่อถือ คุณสมบัติของคนที่จะเป็นผู้สอบบัญชีนั้นต้องเป็นผู้ที่มีความละเอียดรอบคอบ เป็นคนช่างสังเกต มีความรู้ความสามารถ ไม่เปิดเผยความลับของลูกค้ามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น เข้ากับคนอื่นได้ง่าย เพราะงานสอบบัญชีเป็นงานที่ต้องติดต่อกับบุคคลอื่นๆ มากมาย งานสอบบัญชีเป็นงานที่ต้องใส่ใจในรายละเอียดเป็นอย่างมาก มีความรับผิดชอบและอดทนสามารถตรวจทานงานที่ต้องทำซ้ำได้หลายครั้ง เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขและความถูกต้องเหมาะสมซึ่งเป็นหัวใจที่สำคัญในการทำงาน ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถแบ่งเวลางานกับเวลาส่วนตัวได้ แม้ว่าบางคนเป็นคนสนุกสนานเฮฮา มาก ๆ แต่ก็สามารถทำงานได้อย่างมี

ประสิทธิภาพดีเวลาทำงานก็จะเปลี่ยนเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่จริงจังและตั้งใจอย่างเต็มที่มีสมาธิจดจ่อกับการทำงานต่อเนื่องได้เป็นเวลานาน และความก้าวหน้าของงานผู้สอบบัญชี เริ่มจากการเป็นผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชี หรือผู้สอบบัญชีอิสระและค่อยๆ เก็บเกี่ยวความรู้และประสบการณ์เข้าทดสอบความรู้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและก้าวต่อไปเป็นผู้สอบบัญชี หรือ CPA ในอนาคต เมื่อสอบผ่านและได้ใบประกอบวิชาชีพผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้วจึงจะสามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ โดยผู้ที่จะเป็น CPA ได้นั้นจะต้องสะสมประสบการณ์การทำงานมาแล้วตามระยะเวลาที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ซึ่งการเป็นผู้สอบบัญชียังต้องอาศัยความน่าเชื่อถือและความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นอาชีพผู้สอบบัญชียังเป็นอาชีพที่สามารถทำรายได้จำนวนไม่น้อยทีเดียวและมีความเป็นอิสระในการทำงาน ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพที่อิสระอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจมาก

การเตรียมตัวเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งหลายๆ คนที่ ยังศึกษาอยู่คิดว่ายังเป็นเรื่องไกลตัวเมื่อเรียนจบจึงเตรียมตัวก็ได้ ความคิดนี้อาจเป็นวิธีการคิดที่ไม่ถูกต้องนัก เพราะการเตรียมตัวควรจะเริ่มตั้งแต่ตอนที่ศึกษาอยู่จึงจะทำให้มีโอกาสเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้เพิ่มขึ้น เพราะยิ่งเริ่มเตรียมตัวเร็วมากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งทำให้โอกาสที่จะทำได้ก้าวไปเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามที่ต้องการเร็วมากขึ้นเท่านั้น สำหรับการเตรียมตัวในขณะที่ศึกษาอยู่ หลังสำเร็จการศึกษา การเข้าทำงานและการเข้าสู่กระบวนการทดสอบที่จะขอแนะนำ มีดังต่อไปนี้

1. ในขณะที่ศึกษาอยู่ ให้พยายามลงทะเบียนเรียนวิชาที่ เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีและวิชาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่มีการทดสอบ โดยควรตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ เพื่อจะให้ได้รับความรู้ไปใช้ในการทดสอบได้ โดยเฉพาะวิชาการบัญชี 1 การบัญชี 2 กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 1 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 2 เนื่องจากเป็นวิชาที่สามารถเข้าทดสอบได้เลยโดยไม่จำเป็นต้องเก็บชั่วโมงการฝึกหัดงานก่อน หลังจากผ่านวิชาเรียนเหล่านี้แล้วก็ควรสมัครเข้าทดสอบ โดยเร็วเพื่อจะได้ไม่ลืมนื้อหาในวิชานั้นๆ ทำให้มีโอกาสผ่านการ ทดสอบสูงกว่าวิชาอื่นๆ

2. ในขณะที่ศึกษาอยู่ หากได้เข้าฝึกปฏิบัติงานควรเลือกฝึกงานทางด้านสอบบัญชี เพื่อจะได้เห็นภาพรวมของการทำงาน ด้านสอบบัญชีก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและเริ่มทำงานจริง โดยสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานไปช่วยให้การสมัครงานทางด้านสอบบัญชี อีกทั้งการฝึกงานทางด้านสอบบัญชีจะเป็นเครื่องมือที่พิสูจน์ว่าตนเองชอบและเหมาะสมที่จะทำงานทางด้าน การ

สอบบัญชี เนื่องจากงานทางด้านสอบบัญชีเป็นงานที่ค่อนข้างหนักเมื่อเทียบกับงานสาขาอื่นๆ ซึ่งบางคนอาจจะตัดสินใจได้จากการฝึกงานนี้ว่าตนเองจะก้าวเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้หรือไม่

3. การเลือกสำนักงานสอบบัญชีที่จะทำการฝึกหัดงาน ควร เลือกสำนักงานสอบบัญชีที่มีมาตรฐานเนื่องจากการเข้าไปฝึกหัดงานที่สำนักงานสอบบัญชีดังกล่าว สำนักงานจะมีการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบตั้งแต่ผู้เข้าใหม่ จนถึงตำแหน่งระดับสูง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของพนักงานรวมถึงอาจจัดให้มีการอบรมเพื่อเตรียมสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตให้พนักงานด้วย แต่การจะเข้าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่มีมาตรฐานสูงได้นั้น จะต้องผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นพนักงานซึ่งต้องการผู้ที่มีศักยภาพสูง ดังนั้นจึงควรเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้านเป็นอย่างดีเพื่อให้ตนเองเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่สำนักงานต้องการ

4. ศึกษาวิชาการสอบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีให้พร้อมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการสอบบัญชี โดยในวิชาสอบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีจะมีการอธิบายถึงหลัก เกณฑ์ วิธีการในการตรวจสอบบัญชีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะนำความรู้มาใช้ในการทำงานแล้ว วิชาการสอบบัญชียังเป็นอีกสองวิชาในการทดสอบเพื่อเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรฐานการสอบบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงจะต้องติดตามและ ปรับปรุงความรู้ของตนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

5. ศึกษาวิชาการบัญชีและมาตรฐานการบัญชี ในการทำงานเป็นผู้สอบบัญชีนั่นจะต้องตรวจสอบงบการเงินว่าได้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปหรือไม่ ดังนั้นผู้สอบบัญชี จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการของการบัญชีในเรื่องต่างๆ จึงจะสามารถตรวจสอบงบการเงินได้ว่าถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี โดยในปัจจุบันมาตรฐานการบัญชีของไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปและมีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีใหม่ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศมากขึ้น ทำให้เรื่องเดิมที่ได้ศึกษามาอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปหรือมีเรื่องใหม่เพิ่มเติมเข้ามา อีกด้วย ดังนั้นจึงควรต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีให้มีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อที่จะมีความรู้ความสามารถเพียงพอสำหรับการทำงาน อีกทั้งวิชาการบัญชีก็เป็นอีกสองในเจ็ดวิชาที่ใช้ทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอีกด้วย

6. ศึกษาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากธุรกิจในปัจจุบันมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในทุกองค์กร การทำบัญชี ก็เช่นกัน มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานด้านบัญชีอย่างแพร่หลาย ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะสามารถตรวจสอบระบบบัญชีที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการใช้ระบบคอมพิวเตอร์นั้นให้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง

หรือไม่มีข้อบกพร่อง อีกทั้งในการทดสอบเพื่อเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตก็มีหนึ่งวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น คือ วิชาการสอบบัญชีที่ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์นั่นเอง

7. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วยังจะต้องอ่านหนังสือ ทบทวนความรู้อย่างเต็มที่ตลอดเวลา เนื่องจากชีวิตการทำงานมีภาระที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้มีเวลาว่างในการทบทวนความรู้น้อยลง รวมถึงวิชาที่สอบแม้ว่าจะคล้ายการสอบในมหาวิทยาลัย แต่ขอบเขตของเนื้อหาในแต่ละวิชาที่สอบนั้นกว้างขวางครอบคลุม หลายวิชาที่เรียนมาการจะอ่านหนังสือให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด จำเป็นต้องใช้เวลาพอสมควรเพื่อให้สามารถประมวลความรู้ ทั้งหมดได้อย่างถ่องแท้ ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนเตรียมตัวการอ่านหนังสือล่วงหน้าไว้เป็นอย่างดี รวมถึงอาจเข้าหลักสูตรการเตรียมตัวก่อนเข้ารับการทดสอบ ซึ่งจะทำให้ได้ศึกษาเอกสารคู่มือ การเตรียมตัวเข้ารับการทดสอบประเด็นที่สำคัญที่อาจจะออกสอบรวมถึงแนวข้อสอบเก่าพร้อมเฉลย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ เตรียมตัวเข้ารับการทดสอบเพิ่มเติมจากการทบทวนความรู้ด้วย ตนเองอีกด้วย

8. ตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพบัญชีที่อนุญาตให้ สามารถเก็บผลการทดสอบแต่ละวิชาได้ภายในระยะเวลา 4 ปี ซึ่ง หมายความว่า หากไม่สามารถสอบผ่านได้ทั้งเจ็ดวิชาภายในระยะเวลา 4 ปีที่กำหนด วิชาที่สอบผ่านแล้วก็ต้องกลับมาสอบใหม่ ซึ่ง ในกรณีนี้ บางคนที่ต้องสอบใหม่ถึงกับท้อจนเลิกคิดที่จะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไปเลยก็มี ดังนั้น เพื่อให้มั่นใจว่าจะสอบผ่านครบ ทุกวิชาภายในระยะเวลา 4 ปี เทคนิคก็คือ ควรเลือกสอบวิชาที่ยากที่สุดหรือวิชาที่ไม่ถนัดที่สุดเป็นอันดับต้นๆ เพื่อให้แน่ใจว่าเมื่อสอบวิชาอื่นหมดแล้วจะไม่ติดอยู่ที่วิชาที่ยากที่สุดซึ่งจะสร้างปัญหาให้กับตนเอง

9. สำหรับการสอบในแต่ละวิชานั้นต้องได้คะแนนอย่าง น้อย 60 คะแนนจาก 100 คะแนนจึงจะถือว่าสอบผ่าน ซึ่งใน 100 คะแนนนั้น เป็นข้อสอบปรนัย 40 คะแนน และข้อสอบอัตนัยอีก 60 คะแนน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าข้อสอบอัตนัยถือว่ามีส่วนอย่างมากต่อผลการสอบในการสอบข้อสอบอัตนัยให้ได้คะแนนสูงๆ นั้น จะต้องตอบโดยอ้างอิงถึงทฤษฎีก่อนแล้วจึงเขียนอธิบายในรายละเอียดและจงใช้เวลา 4 ชั่วโมงของการสอบให้เกิดประโยชน์ สูงสุด โดยตอบคำถามทุกประเด็นอย่างครบถ้วนและแบ่งเวลาให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้พลาดในข้อคำถามใดๆ ในเวลาที่จำกัด

2.7 ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

คณะกรรมการการศึกษา IFAC (International Federation of Accountants) ได้ออกบรรทัดฐานในการศึกษาเป็นมาตรฐานการศึกษาสากลสำหรับนักบัญชีมืออาชีพ (International

Education Standards For Professional Accountants : IES) ว่ามาตรฐานการศึกษาสากลสำหรับนักบัญชีมืออาชีพเป็นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดี (Good practice) สำหรับการศึกษและการพัฒนาเพื่อเป็นนักบัญชีมืออาชีพ นอกจากนี้ยังอธิบายให้เห็นถึงเกณฑ์ในการชี้วัด (Benchmarks) เพื่อคาดหวังให้องค์กรสมาชิกเตรียมความพร้อมและพัฒนาบัญชีมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง ในพื้นฐานของเป้าหมายของการดำเนินการ คือ เพื่อสร้างนักบัญชีมืออาชีพที่มีความสามารถในการทำงานที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้และมีการให้ความร่วมมือในการพัฒนาเป็นยอดดีตลอดการทำงานในวิชาชีพ เพื่อนำไปปฏิบัติและใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพของนักบัญชีให้มีความเชื่อถือในการปฏิบัติงานต่อนายจ้าง ลูกค้า ประชาชน นักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ โดยมักเน้นให้ผู้ประกอบวิชาชีพนักบัญชีมีความรู้ความสามารถ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะวิชาชีพ และด้านค่านิยม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (International Federation of Accountants, 2009)

ความสามารถ (Capability) ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ และค่านิยม จริยธรรม และแนวคิดทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการแสดงความสามารถทำงาน กล่าวคือ ความสามารถนั้นเป็นลักษณะของบุคคลที่ทำให้บุคคลสามารถทำหน้าที่ของตนได้ ขณะที่ความสามารถทำงานนั้นหมายถึง การแสดงการปฏิบัติงานจริง การมีความสามารถเป็นตัวบ่งชี้ว่า บุคคลหนึ่งมีความสามารถที่จะทำงานได้อย่างดีในที่ทำงานความสามารถนั้นรวมถึงความรู้ในระดับที่น่าพอใจทักษะเฉพาะด้านและทางการทำงาน ทักษะทางการปฏิบัติความสามารถด้านความรู้ (รวมทั้งวิจารณ์ญาณทางวิชาชีพ) และค่านิยม จริยธรรม และแนวคิดทางวิชาชีพความสามารถเหล่านี้บางที่อาจถูกกล่าวในเอกสารอื่นเป็นความสามารถ (Competencies, capacities , abilities) ทักษะที่สำคัญทักษะหลักทักษะและค่านิยมพื้นฐานแนวความคิดลักษณะนิสัยที่ทำให้ แตกต่างคุณสมบัติที่แพร่หลายและลักษณะของบุคคล

ความสามารถทำงาน (Competence) ได้แก่ การสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานถึงระดับที่กำหนดไว้ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง กล่าวคือ ความสามารถทำงาน หมายถึง ความสามารถที่แสดงเพื่อทำหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ถึงมาตรฐานที่กำหนดไว้ ขณะที่ความสามารถ (Capability) หมายความว่าลักษณะของบุคคลที่ทำให้มีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานความสามารถทำงาน หมายถึง การแสดงการปฏิบัติงานจริง ความสามารถทำงานอาจวัดได้โดยหลายวิธีรวมถึงการปฏิบัติงานในที่ทำงาน การจำลองการปฏิบัติงานจริง การทดสอบโดยการเขียนหรือพูดและทดสอบด้วยตนเอง

ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) หมายถึง หัวข้อต่างๆ ที่รวมมาเป็นหัวข้อ การเรียนของวิชาชีพ รวมทั้งสาขาวิชาทางธุรกิจต่างๆ ที่เมื่อมารวมกันแล้วจะเกิดองค์ความรู้ที่จำเป็น ต่อนักวิชาชีพได้แก่ ความรู้ทั่วไปความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพความรู้ทางเทคโนโลยี สารสนเทศและความรู้ในวิชาชีพ

ความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้ด้านสังคม ความรู้ด้านเศรษฐกิจ ความรู้ด้านการเมืองและ ความรู้ด้านวัฒนธรรม

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ประกอบด้วย ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ด้าน การตลาด ความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านการจัดการความรู้ด้านกฎหมายและความรู้ด้านภาษีอากร

ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ความรู้ใน การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี และความรู้ทางระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ความรู้ในวิชาชีพ ประกอบด้วย ความรู้ด้านบัญชีการเงินความรู้ด้านบัญชีบริหารความรู้ ด้านการสอบบัญชี และความรู้ด้านการตรวจสอบภายใน

ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) หมายถึง ความสามารถประเภทต่างๆ ที่จำเป็นต่อ การนำความรู้ทางวิชาชีพ ค่านิยม จริยธรรม และแนวความคิดทางวิชาชีพไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ กล่าวคือ นักวิชาชีพจำเป็นต้องมีทักษะ จำนวนหนึ่ง รวมทั้งทักษะเฉพาะด้านและทักษะในการทำงานทักษะองค์กรและการบริหารธุรกิจทักษะ เฉพาะบุคคลทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคลทักษะความรู้ต่างๆ และทักษะในการพิจารณาแย้งผู้ ประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะในการใช้สติปัญญา ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ทักษะในการติดต่อสื่อสาร และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทักษะในการใช้สติปัญญา ประกอบด้วย การมีวิจรรย์ญาณในการไตร่ตรองความสามารถใน การเลือกใช้วิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมและความสามารถในการวิเคราะห์และเลือก ข้อมูล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความสามารถในการประสานงานได้เป็นอย่างดีและการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้

ทักษะในการติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วย การมีศิลปะในการแสดงความคิดเห็นและการ นำเสนอและการพูดเขียนได้ตรงประเด็น

ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์บน ระบบเน็ตเวิร์คได้ และความสามารถในการใช้อีเมลล์ดึงข้อมูลออนไลน์ได้

คุณค่าจริยธรรมและแนวความคิดทางวิชาชีพ (Professional values, ethics and attitudes) หมายถึงความประพฤติและลักษณะนิสัยทางวิชาชีพที่บ่งบอกถึงการเป็นนักวิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นสมาชิกของวิชาชีพ พฤติกรรมและลักษณะนิสัยเหล่านี้รวมถึงหลักปฏิบัติตน (เช่น หลักจริยธรรม) ที่โดยทั่วไปแล้วจะเกี่ยวโยงไปถึง และจำเป็นต่อการชี้ให้เห็นถึงลักษณะที่แตกต่างของพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ กล่าวคือ คุณค่า จริยธรรมและแนวความคิดทางวิชาชีพนั้นรวมถึงความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานพร้อมใจแรง และรับผิดชอบผลการกระทำหน้าที่โดยสุจริตและประพฤติตนตามจรรยาบรรณความคิด ความรู้สึ้อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาและปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับความคิดและคำพูดของตนมีวินัยในการทำงาน เช่น ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความเป็นอิสระในการทำงาน และมีการปฏิบัติที่คำนึงถึงมรรยาททางบัญชี ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบและรักษาความลับมาตรฐานการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การรักษาระเบียวินัยการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและความสามัคคี

ความรับผิดชอบต่อและรักษาความลับ ประกอบด้วย มีความรับผิดชอบต่อ มีความกตัญญูมีความเสียสละ มีความอดทนและรักษาความลับขององค์กร

2.8 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

นวพร ชูเปี้ยเต้ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรรุศักดิ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ได้แก่ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความรัดกุม ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์และด้านความทันกาลมีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย โดยทักษะด้านการสอบบัญชีและจรรยาบรรณด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยและจะทำให้ผู้สอบบัญชีเป็นที่เชื่อถือแก่ผู้ใช้งบการเงิน ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานที่สำคัญ สิ่งหนึ่งก็คือจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพที่

กำหนดโดยสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพหรือโดยหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมายในประเทศไทย พบว่า ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบและจรรยาบรรณจะทำให้ผู้สอบบัญชีเป็นที่เชื่อถือแก่ผู้ใช้งบการเงิน ในการปฏิบัติงานตรวจสอบมีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพในประเทศไทย

รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทรงาม (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของสมรรถนะ การสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถในการสอบบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมสามารถเปรียบเทียบได้ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทันเวลาและสามารถ เข้าใจได้ มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีอาชีพอากรควรให้ความสำคัญความรู้ความสามารถในการสอบบัญชีกับการเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถทางการสอบบัญชี ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้ งบการเงินที่ตรวจสอบมีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้งบการเงิน พบว่า สมรรถนะการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถในการสอบ บัญชี มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีอาชีพอากรควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถทางการสอบบัญชี มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมีความน่าเชื่อถือนำไปสู่การสร้างความ เชื่อมั่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้งบการเงินต่อไป

รัชนิกร รัตนวิวัฒนกุล (2549) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี (ของ ผู้บริหารบริษัทในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ศึกษาเฉพาะกรณีผู้บริหารบริษัทในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้บริหารมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการปฏิบัติตามมรรยาทของผู้สอบบัญชี เช่น ผู้สอบ บัญชี มีการปฏิบัติตามมรรยาทของผู้สอบบัญชีต่อลูกค้า เช่น ไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ตน ได้รู้จักจากการปฏิบัติงานสอบบัญชี เป็นต้น ด้านการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี เช่น ผู้สอบบัญชีมี การควบคุม

นันทวรรณ วงศ์ไชย (2552) ได้ศึกษาผลกระทบความเป็นมืออาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความเป็นมืออาชีพเป็นปัจจัยที่นำมาสู่ความแข็งแกร่ง ศักยภาพความอยู่รอด ความสำเร็จของผู้สอบบัญชีจะมีลักษณะยึดถือทฤษฎีที่เป็นระบบเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนเอง การได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะด้านจรรยาบรรณที่ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีได้ทำการตรวจสอบสอบบัญชีตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการวางแผนการสอบบัญชี

สมมติฐานข้อที่ 2 ความรู้ความสามารถวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านการเรียนรู้ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ณัฐพร สีลาโส (2555) ได้ทำการศึกษาการปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชีเรื่องการแสดงความเห็นและการรายงานต่องบการเงินเนื้อหาของมาตรฐานที่มีการปรับปรุงใหม่ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงินเนื้อหาของมาตรฐานที่มีการปรับปรุงใหม่ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้สอบบัญชีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพียงเป็นการเปลี่ยนรูปแบบในการเขียนรายงานให้มีความละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้นทั้งนี้จากการวิจัยของ (ชาญชัยตั้งเรือนรัตน์, 2552) ที่ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอบบัญชีจำนวน 401 คนโดยแยกเป็นกลุ่มตัวอย่างของผู้สอบบัญชีและกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้งบการเงิน ผลการศึกษา พบว่าโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ารายงานผู้สอบบัญชีแบบเดิมกับรายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยสำหรับมุมมองด้านความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สรุปได้ว่าการศึกษาคูณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัดประสิทธิภาพความสำเร็จของผู้สอบบัญชี โดยทั่วไปจะแบ่งวัดความสำเร็จของนักบัญชีออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านเวลาในการสอบบัญชี และด้านปริมาณงานสอบบัญชี ทั้ง 3 ด้านนี้จะครอบคลุมและยังเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว การวัดผลความสำเร็จของผู้สอบบัญชื่อนั้นจะมีความผันแปรไปตามประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีเอง ซึ่งถ้าวัดผลออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลก็จะส่งผลถึงความสำเร็จในการทำงานและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอีกด้วย

สมมติฐานข้อที่ 3 ความรู้ความสามารถวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ความสำเร็จทางการทำงานของผู้สอบบัญชี หมายถึง ผลลัพธ์ที่ทำให้แน่ใจว่ามี หลักฐานทางการสอบบัญชีที่เพียงพอ สำหรับการแสดงความคิดเห็นในรายงานการสอบบัญชีและมีการควบคุมคุณภาพที่แน่ใจได้ว่าการปฏิบัติงานสอบบัญชานั้น จะทำให้ได้ผลงานที่ได้รับการยอมรับว่าได้มาตรฐานตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป รวมถึงได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีจึงนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่บริษัทตั้งเป้าหมายไว้ (Uachanachit, 2012; AICPA, 1989)

Anderson (2012) ได้ศึกษาในเรื่องคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่ประสบความสำเร็จ โดยใช้เครื่องมือในการวัดประสิทธิภาพความสำเร็จของผู้สอบบัญชีจากแนวคิด Balance Scorecard ของ Kaplan & Norton (2004) เป็นแนวทาง โดยมีประสิทธิภาพของรายงานทางการเงินที่ได้จากหน่วยงานชั้นนำต่างๆ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ โดย ปกติแล้วจะวัดความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านเวลาในการสอบบัญชี ด้านคุณภาพงานสอบบัญชีและด้านปริมาณงานสอบบัญชี ที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้น Balance Scorecard จึงเป็นแนวคิด ที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ความสำเร็จทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ของความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ นักวิชาการหลายท่าน

(Ziegenfuss, 2000a; Burke, 2007; Morgan, 2007) ที่อธิบายว่าการวัดผลความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชานั้น มีความผันแปรไปตามประสิทธิภาพ ในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีเอง เช่น ถ้าการสอบบัญชี เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็จะส่งผลไปยังความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีในด้านของการบรรลุจุด มุ่งหมาย และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

สมมติฐานข้อที่ 4 ความรู้ความสามารถวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

อัมรา เพียรบุชา (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ที่คาดเดาได้น่าจะเกิดขึ้นกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต การศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 408 คน โดยใช้คำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผล เพื่อหาคำตอบที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการสอบบัญชี จำนวนบริษัทที่ตรวจสอบและรูปแบบธุรกิจ ไม่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี คือ การควบคุมภายในหลักฐานการสอบบัญชีการเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชีการวางแผนการตรวจสอบบัญชีอยู่ในระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงให้เห็นถึงว่า ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้ เพราะปัจจัยเหล่านี้จะเป็นตัวแปรทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพหรือขาดประสิทธิภาพ

ณัฐธิดา จินมอญ (2559) ได้ทำการศึกษาความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย การสอบบัญชีถือว่าเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานและการประเมินหลักฐานเกี่ยวกับสารสนเทศเพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องต้องกันของสารสนเทศนั้นกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะและ ศิลพร ศรีจันเพชร, 2557 ซึ่งการสอบบัญชีควรปฏิบัติโดยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ ที่เรียกว่า “ผู้สอบบัญชี” ความต้องการเชิงเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดวิชาชีพการสอบบัญชีขึ้น เพื่อช่วยลดความเสี่ยงของข้อมูลสารสนเทศที่ใช้เพื่อการตัดสินใจ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชีเพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นต่อการเงินว่างบการเงินนั้นได้จัดทำในส่วนสาระสำคัญเป็นไปตามกรอบแนวคิดสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงินหรือไม่การตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ อย่างเพื่อใช้ในการตรวจสอบ พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจะต้องมีความเชี่ยวชาญ ชาญฉลาดและคอยพัฒนาศักยภาพความเข้าใจเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้เป็นอย่างดีและยังมีความรอบคอบในการคิดวิเคราะห์ในการทำงาน

สมมติฐานข้อที่ 5 ความรู้ความสามารถวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านทักษะการจัดการองค์กรส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัทมาธิ์ วีระพันธ์พงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายในโดยผู้ตรวจสอบบัญชีสำนักงานสอบบัญชี Big 4 ศึกษารายงานทางการเงินนั้นถือเป็นข้อมูลที่สำคัญที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการและเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของนักลงทุนและมีส่วนช่วยในการสร้างความเชื่อมั่นแก่ตลาดทุนไทย ทางสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์จึงได้เน้นการพัฒนาคุณภาพของรายงานทางการเงิน เพื่อให้รายงานทางการเงินที่กิจการเปิดเผยต่อสาธารณะเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน ดังนั้น วิชาชีพสอบบัญชีจึงถือว่ามีสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้สอบบัญชีนับถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ อิสระที่มีส่วนสำคัญในการช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่กิจการเปิดเผยและมีความรับผิดชอบใน การแสดงความเห็นต่อรายงานทางการเงินของกิจการ พบว่าเป็นการศึกษาลักษณะหรือปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาใช้ผลงานของผู้สอบภายในโดยผู้สอบบัญชีอิสระ เนื่องจากกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานมีความคล้ายคลึงกัน จึงอาจมีการพิจารณางานของผู้สอบบัญชีภายในเพื่อจะได้ช่วยในเรื่องการวางแผนระบบงานบัญชีผู้สอบบัญชีต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของผู้ตรวจสอบภายในและปัจจัยต่างๆ เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการทำงาน การวางแผน กำหนดขอบเขต ระยะเวลาและวิธีการตรวจสอบ

สมมติฐานข้อที่ 6 ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Cahan & Sun (2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสิทธิภาพในด้านของการวางระบบบัญชีและการให้คำปรึกษาด้านบัญชีที่ส่งผลต่อความสมบูรณ์และมาตรฐานของรายงานทางการเงินในประเทศจีน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพด้านการวางระบบบัญชีจะมีผลการปฏิบัติงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนรวมถึงมีการรวบรวมหลักฐานในการสอบบัญชีอย่างเป็นระบบและยังสามารถช่วยในเรื่องของการลดความเสี่ยงทางการเงิน นอกจากนี้ ยังพบอีกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพด้านการให้คำปรึกษาด้านบัญชียังสามารถประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของบริษัทและบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขด้านเวลาและขอบเขตซึ่งเป็นตัวชี้วัด ประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี

Berberich (2005) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอบทานบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มี ประสิทธิภาพในการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวิธีการในการวางระบบบัญชี การปฏิบัติงานสอบบัญชีและการให้คำปรึกษาด้านบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาองค์กรในด้านต่างๆ รวมไปถึงประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพเหล่านั้นในประเทศแคนาดา ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีในด้านของการปฏิบัติงานสอบบัญชีช่วยเพิ่มทักษะในการสอบบัญชีของผู้สอบ บัญชีสามารถแก้ไขปัญหาหรือประเด็นสำคัญในด้านการวางระบบบัญชีของบริษัทได้เป็นอย่างดีและจะส่งผลเป็นไปตามมาตรฐานในการสอบบัญชีรวมถึงช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่รายงานทางการเงินได้และยังพบเพิ่มเติมอีก ว่าผู้สอบบัญชีที่เข้ารับการฝึกอบรมต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานต่างๆ จะสามารถแสดงความเห็นที่ช่วยลดความเสี่ยงทางการเงินให้แก่บริษัทอีกด้วย

สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสิทธิภาพในด้านของการวางระบบบัญชีและการให้คำปรึกษาด้านบัญชี ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีเทคนิคและวิธีการสอบทานบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสิทธิภาพในด้านของการวางระบบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีและการให้คำปรึกษาด้านบัญชี

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเอกสารและการวิจัยเชิงปริมาณด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสาร(Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยเชิงเอกสารจากการทบทวนหาข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีของสอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยจะเน้นทำการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเอกสาร ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องวารสาร สิ่งพิมพ์ข้อมูลต่างๆ ทั้งนี้เพื่อการทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งหมดที่สำคัญๆ และผู้วิจัยได้ดำเนินการแปลงแนวคิดเหล่านั้น ออกมาเป็นองค์ประกอบในการสร้างกรอบแนวคิดของงานวิจัย การกำหนดสมมติฐานการวิจัยรวมถึงการสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการวิจัยต่อไป

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Study) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามใช้ในการสัมภาษณ์ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้วยแบบสอบถามโดยแบบสอบถามนั้นประกอบไปด้วยมาตรวัดหรือเครื่องมือวัดตัวแปรหลักที่อยู่ในกรอบความคิด โดยมาตรทุกมาตรวัดจะมีการทดสอบความถูกต้องในเนื้อหา ความถูกต้องในการสร้าง ความใช้ได้ใช้ในทางปฏิบัติ ก่อนนำข้อมูลไปใช้ในทางสถิติหรือทางความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ เพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ของการวิจัยคือ จำนวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 1,419 ราย (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) จากประชากรเป้าหมายมีจำนวนทั้งสิ้น 1,143 รายผู้วิจัยทำการเลือกตัวอย่างจากประชากรเป้าหมายทั้งหมด เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรตามหลัก วิชาการที่ว่าด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) มีจำนวนทั้งหมด 312 ราย ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรเป้าหมาย

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดให้คลาดเคลื่อนได้

ไม่เกิน 5%ที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{1,419}{1 + 1,419 (0.05)^2}$$

$$= \frac{1,419}{4.5475}$$

$$= 312$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 312 ราย

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูล โดยค้นคว้าจากเอกสารและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
2. พัฒนาเครื่องมือทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด
3. วางแผนการจัดเก็บข้อมูล
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำมาประมวลผล
5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
6. เขียนรายงานผลการวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตัวเลือก โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสบการณ์การสอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชี ประสบการณ์การทำงานในด้านอื่น ๆ และการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ด้านสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และด้านทักษะการจัดการองค์กร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การจัดระดับของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เพื่อนำมาแปลความหมายของข้อมูลโดยใช้เกณฑ์การวัดระดับเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อตัวแปรที่ประกอบด้วยจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี และประสิทธิภาพของงานสอบบัญชี ซึ่งประกอบด้วย 5 อันตรภาคชั้น (Class interval) (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2545, หน้า 23-24) การกำหนดเกณฑ์คะแนนของระดับความคิดเห็นดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80	น้อยที่สุด

3.4 การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independence Variable) สำหรับงานวิจัยนี้ จำแนกออก สองตัวแปร ได้แก่ (1) จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย คำถาม ครอบคลุมเกี่ยวกับการวินิจฉัยและตัดสินใจกับข้อค้นพบทางการบัญชีได้อย่างถูกต้อง ตามเป้าประสงค์ การแสดงความคิดเห็นในรายงานทางการสอบบัญชีโดยการใช้ดุลยพินิจตาม มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี และการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชีเยี่ยงมีอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม (2) ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนงานสอบบัญชี แนวทางการสอบบัญชีและเป้าหมายที่กำหนดทันเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การรวบรวมหลักฐานการ สอบบัญชีได้อย่างครบถ้วน เพียงพอในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน และการจัดสรรเวลาและทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ตัวแปรแทรกกลาง (Intervening Variable) หนึ่งตัวแปร คือ ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย คำถาม ครอบคลุมเกี่ยวกับการนำเสนอรายงาน การสอบบัญชีได้ตาม มาตรฐานที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ ข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทันต่อเวลา การจัดทำรายงานการสอบบัญชีตามวัตถุประสงค์ มี ความเป็นธรรม เที่ยงตรง ปราศจากอคติ และการนำเสนอข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการ ทุจริตและข้อผิดพลาดที่เป็นสาระสำคัญของรายงานทางการเงินที่ตรวจสอบ

ส่วนทางด้านตัวแปรตาม (Dependence Variable) สำหรับงานวิจัยนี้ มี หนึ่งตัวแปร คือ ประสิทธิภาพการสอบบัญชีประกอบด้วย คำถาม ครอบคลุมเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับจากลูกค้า และบุคคลที่เกี่ยวข้อง การได้รับการยกย่องจากผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี และการได้รับการยอมรับว่า การปฏิบัติงานสอบบัญชี มีประสิทธิภาพ คุณภาพเยี่ยงมีอาชีพ ได้มาตรฐานตามที่สภาวิชาชีพบัญชี กำหนด มีหลักฐานทางการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ

3.5 การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น (Validity and Reliability)

การวิจัยครั้งนี้ ทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในที่นี้คือ แบบสอบถาม โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ทางสถิติแบบ Principal Component Factor Analysis และทดสอบค่า Cronbach's Alpha Reliability Coefficient

ผลการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น (Validity and Reliability) ของ แบบสอบถาม Likert Scale ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดค่าตัวแปร ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ ทางสถิติแบบ Principal Component Factor Analysis หาค่า Factor loadings ของตัวแปร ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยทำการประมวลผลตัวแปรอิสระและตัวแปรตามแยกจากกัน เพื่อสรุปข้อมูลและลดจำนวนตัวแปรจากการใช้เทคนิค Factor Analysis หากมีตัวแปรใดไม่ชัดเจน ว่าอยู่ในปัจจัยใด จะใช้การหมุนแกนในลักษณะของ Varimax rotation และใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจ จำนวนปัจจัยทางสถิติ โดยใช้ค่า Eigen value ที่สูงกว่า 1

ตารางที่ 3.1 ค่า Factor loadings ค่า Cronbach's Alpha Coefficient และค่า VIF

Variable	ค่าอำนาจจำแนก Factor loading	Cronbach's Alpha Coefficient	VIF
จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.673 – 0.777	0.832	1.445
ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	0.747 – 0.805	0.803	1.775
ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	0.885 – 0.947	0.871	1.340
ประสิทธิภาพการสอบบัญชี	0.871 – 0.899	0.871	-

ตารางที่ 3.1 แสดงค่า Factor loadings พบว่าทุกตัวแปร มีค่าสูงกว่า 0.4 โดยอยู่ระหว่าง 0.673 - 0.947 แสดงว่าเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้มีความเที่ยงตรง ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1994) ที่ได้เสนอว่าการทดสอบค่า Factor loadings เกินกว่า 0.4 เป็นค่าที่ยอมรับได้ว่าเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยมีความเที่ยงตรง

จากนั้นทำการทดสอบค่า Cronbach's Alpha Reliability Coefficient เพื่อวัด Internal Consistency Reliability ตารางที่ 2 แสดงค่า Cronbach's Alpha Coefficient พบว่าทุกตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาสูงกว่า 0.7 โดยอยู่ระหว่าง 0.803 - 0.871 แสดงว่าเครื่องมือในการเก็บ ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้มีความเชื่อมั่นได้ (Cronbach, 1951) ในการวิจัยนี้ยังได้ทำการ ทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระ Multicollinearity โดยการวิเคราะห์ค่าสถิติ Variance

Inflation Factor (VIF) ที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 2 พบว่าค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.340 – 1.775 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นก่อให้เกิด ปัญหา Multicollinearity ซึ่ง Lee et al. (2000) เสนอว่าเมื่อค่า VIF ของตัวแปรอิสระน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญ

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) ทั้งปลายปิด และปลายเปิด โดยมีวิธีการและขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. จัดเตรียมแบบสอบถามและทำการจัดส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ หรือ Email (Mailed Questionnaire) ให้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 1,419 ราย (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

2. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นแนวทางเบื้องต้น

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและนำมาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การลงรหัส (Coding) โดยนำแบบสอบถามมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า สำหรับ แบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended) ส่วนแบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Opened-ended) จะนำมาทำการจัดกลุ่มคำตอบที่ได้เพื่อเขียนรายงานวิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ว่าตัวแปรอิสระกลุ่มใดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้มากกว่า และตัวแปรอิสระตัวใดมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของงานสอบบัญชีของผู้บัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพฯ

2.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนุมานในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้ Multiple Regression เพื่อหาความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามและหาความสัมพันธ์ (Pearson correlation) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
เพศ		
- ชาย	38	12.00
- หญิง	274	88.00
อายุ		
- 20 – 29 ปี	93	30.00
- 30 – 39 ปี	168	54.00
- 40 – 49 ปี	40	13.00
- 50 ปีขึ้นไป	11	3.50
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 15,000 บาท	14	4.49
- 15,001 - 25,000 บาท	161	51.60
- 25,001 - 30,000 บาท	129	41.35
- 30,001 บาทขึ้นไป	8	2.56
ประสบการณ์การทำงาน		
- น้อยกว่า 3 ปี	25	8.01
- 3 - 6 ปี	141	45.19

	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
- 7 - 10 ปี	118	37.82
- มากกว่า 10 ปี	28	8.97
ประเภทธุรกิจของหน่วยงานที่ท่านปฏิบัติ		
- หน่วยงานภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ	32	10.26
- ห้างหุ้นส่วน	135	43.27
- บริษัทจำกัด	114	36.54
- บริษัทมหาชนจำกัด	31	9.94
รวม	312	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจากการตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีเป็นเพศหญิง จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 มีประสบการณ์การทำงาน 3 – 6 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 45.19 และทำงานในประเภทธุรกิจห้างหุ้นส่วน จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 43.27 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต			
1.1 ท่านปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและซื้อตรงต่อวิชาชีพ	4.20	0.75	มาก
1.2 ท่านปฏิบัติงานตรงตามเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริงทางการบัญชี	4.36	0.83	มากที่สุด
1.3 ท่านประกอบวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์และเชื่อถือได้	4.16	0.62	มาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1.4 ท่านไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้อง	4.27	0.91	มากที่สุด
1.5 ท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และปราศจาก ผลประโยชน์ทับซ้อน	4.34	0.65	มากที่สุด
1.6 ท่านหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใดๆ ที่อาจทำให้ ผู้ทำบัญชีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเป็นกลางหรือความเป็น อิสระในการใช้ดุลยพินิจ	4.28	0.79	มากที่สุด
1.7 ท่านใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความมี อคติและความลำเอียง	4.18	0.76	มาก
1.8 ท่านปฏิบัติงาน โดยปราศจากความลำเอียงในการวินิจฉัยและ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น	4.39	0.81	มากที่สุด
1.9 ท่านปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี	4.21	0.60	มากที่สุด
1.10 ท่านมีความรับผิดชอบในงานที่ทำโดยไม่มีข้อจำกัด เพื่อความ เป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	4.36	0.88	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	4.28	0.76	มากที่สุด
2. ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต			
2.1 ท่านมีการรักษาข้อมูลความลับขององค์กร	4.33	0.80	มากที่สุด
2.2 ท่านไม่นำความลับขององค์กรและของลูกค้าไปเปิดเผยให้ บุคคลภายนอกหรือบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องรู้	4.22	0.69	มากที่สุด
2.3 ท่านไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อบุคคลอื่น โดยมีขอบ	4.30	0.85	มากที่สุด
2.4 ท่านเก็บรักษาข้อมูลให้เป็นที่น่าเชื่อถือได้และไม่บิดเบือนความ จริงที่เกิดขึ้น	4.26	0.67	มากที่สุด
2.5 ท่านมีความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ จากการปฏิบัติงาน	4.36	0.82	มากที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2.6 ท่านยึดมั่นการปฏิบัติงานตามมาตรฐานกฎเกณฑ์ ข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด	4.25	0.67	มากที่สุด
2.7 ท่านละเว้นการกระทำที่ทำให้เกิดการเสื่อมเสียต่อความน่าเชื่อถือในวิชาชีพ	4.33	0.83	มากที่สุด
2.8 ท่านละเว้นการกระทำใดๆ ที่มีผลกระทบด้านลบต่อวิชาชีพ ถึงแม้จะไม่มีผลกระทบ	4.30	0.64	มากที่สุด
2.9 ท่านใช้ความสามารถในการดำเนินงานอย่างดีที่สุดเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ	4.38	0.81	มากที่สุด
2.10 ท่านไม่ใช้ความรู้ที่ได้มาจากการประกอบวิชาชีพมาปฏิบัติเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	4.28	0.66	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	4.30	0.74	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยทุกด้าน	4.29	0.75	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.75) โดยแยกตามการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ดังนี้

1. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.76) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด คือ ข้อ 1.8 ท่านปฏิบัติงาน โดยปราศจากความลำเอียงในการวินิจฉัยและการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.81) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 11.2 ท่านปฏิบัติงานตรงตามเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริงทางการบัญชี ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.83) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และ ข้อ 1.10 ท่านมีความรับผิดชอบในงานที่ทำโดยไม่ขี้ขลาด เพื่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.88) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 1.5 ท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และ

ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.65) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อ 1.7 ท่านใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความมือคติและความลำเอียง ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.76) ระดับความคิดเห็น มาก ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.74) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด คือ ข้อ 2.9 ท่านใช้ความสามารถในการดำเนินงานอย่างดีที่สุดเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.81) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 2.5 ท่านมีความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.82) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 2.1 ท่านมีการรักษาข้อมูลความลับขององค์กร ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.80) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และ ข้อ 2.7 ท่านละเว้นการกระทำที่ทำให้เกิดการเสื่อมเสียต่อความน่าเชื่อถือในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.83) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อ 2.2 ท่านไม่นำความลับขององค์กรและของลูกค้าไปเปิดเผยให้บุคคลภายนอกหรือบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องรู้ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.69) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบ
บัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบ
บัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต			
1.1 ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี	4.20	0.75	มาก
1.2 ท่านมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบันทึกบัญชีตาม มาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป	4.24	0.67	มากที่สุด
1.3 ท่านใช้ความรู้ทักษะทางวิชาชีพในการทำงานอย่างเต็ม ประสิทธิภาพตามที่ได้รับมอบหมาย	4.27	0.86	มากที่สุด
1.4 ท่านนำความรู้และความสามารถด้านวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ใน การปฏิบัติงาน	4.19	0.70	มาก
1.5 ท่านมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหาใน การปฏิบัติงาน	4.33	0.84	มากที่สุด
1.6 ท่านมีการวางแผนการทำงานตามลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน	4.29	0.65	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	4.25	0.75	มากที่สุด
2. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้			
2.1 ท่านได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนพิเศษจากองค์กรที่ เหมาะสมกับตำแหน่งและความรับผิดชอบของท่าน	4.29	0.64	มากที่สุด
2.2 ท่านมีความพึงพอใจกับค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาที่ท่านได้รับจาก องค์กร เหมาะสมกับตำแหน่งและความรับผิดชอบของท่าน	4.35	0.83	มากที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
2.3 เงินโบนัสประจำปีที่ท่านได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ท่าน ได้รับมอบหมายจากองค์กร	4.30	0.64	มากที่สุด
2.4 เงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายใน การรักษาพยาบาลของท่าน	4.39	0.80	มากที่สุด
2.5 จำนวนวันหยุดพักผ่อนประจำปีทำให้ท่านเกิดขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน	4.20	0.75	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้	4.31	0.73	มากที่สุด
3. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร			
3.1 ผู้บังคับบัญชามีความความสัมพันธ์อันดี พร้อมทั้งให้คำปรึกษา และช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน	4.43	0.79	มากที่สุด
3.2 มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในหน่วยงาน เมื่อมีพนักงานใหม่ๆ เข้ามาทำงาน	4.21	0.60	มากที่สุด
3.3 เพื่อนร่วมงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.29	0.89	มากที่สุด
3.4 เมื่องานเกิดปัญหาเพื่อนร่วมงานร่วมกันหาแนวทางแก้ไขด้วยกัน	4.48	0.52	มากที่สุด
3.5 เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นจะร่วมกันหาแนวทางแก้ไขจนเป็นที่พึง พอใจของทุกฝ่าย	4.26	0.80	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการ ติดต่อสื่อสาร	4.33	0.72	มากที่สุด
4. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กร			
4.1 ท่านรับผิดชอบงานในส่วนงานที่เหมาะสมกับคุณสมบัติและ ความสามารถของท่าน	4.25	0.75	มากที่สุด
4.2 ท่านได้รับความชัดเจนในหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบ	4.34	0.84	มากที่สุด
4.3 มีกำหนดหลักเกณฑ์หรือระยะเวลาที่ชัดเจนในการเลื่อน ตำแหน่ง	4.20	0.60	มาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
4.4 ความก้าวหน้าในการทำงานขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถใน การทำงานเป็นสำคัญ	4.39	0.86	มากที่สุด
4.5 ท่านมีโอกาสในการพัฒนาความรู้ทักษะและความสามารถ รวมทั้งรู้สึกถึงความมั่นคงในการทำงาน	4.29	0.64	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กร	4.29	0.74	มากที่สุด
5. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่			
5.1 ท่านปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นหลักคุณธรรม และมุ่งเน้นวิธีการ ทำงานที่สามารถพิสูจน์และตรวจสอบได้อย่างชัดเจน	4.31	0.85	มากที่สุด
5.2 ท่านสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการ ทำงานอย่างสม่ำเสมอ	4.23	0.68	มากที่สุด
5.3 ท่านให้ความร่วมมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของนักบัญชี	4.26	0.87	มากที่สุด
5.4 ท่านมีเจตนาทำงานสุจริตในการปฏิบัติงาน	4.19	0.71	มาก
5.5 ท่านบันทึกข้อมูลและแสดงเนื้อหาตามความเป็นจริง	4.35	0.81	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่	4.27	0.78	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยทุกด้าน	4.29	0.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$,
S.D. = 0.74) โดยแยกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็น มาก
ที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.75) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด คือ ข้อ 1.5 ท่านมี
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.84) ระดับ
ความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 1.6 ท่านมีการวางแผนการทำงานตามลำดับขั้นตอนการ
ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.65) ซึ่งข้อที่อยู่ใน

ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อ 1.4 ท่านนำความรู้และความสามารถด้านวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.70) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มาก ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.73) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด คือ ข้อ 2.4 เงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของท่าน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.80) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 2.2 ท่านมีความพึงพอใจกับค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาที่ท่านได้รับจากองค์กร เหมาะสมกับตำแหน่งและความรับผิดชอบของท่าน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.83) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อ 2.5 จำนวนวันหยุดพักผ่อนประจำปีทำให้ท่านเกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.75) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด ตามลำดับ

3. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.72) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด คือ ข้อ 3.4 เมื่องานเกิดปัญหาเพื่อนร่วมงานร่วมกันหาแนวทางแก้ไขด้วยกัน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.52) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ ข้อ 3.1 ผู้บังคับบัญชามีความความสัมพันธ์อันดี พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.79) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อ 3.2 มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในหน่วยงาน เมื่อมีพนักงานใหม่ๆ เข้ามาทำงาน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด ตามลำดับ

4. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.74) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด คือ ข้อ 4.4 ความก้าวหน้าในการทำงานขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการทำงานเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.86) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 4.2 ท่านได้รับความชัดเจนในหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.84) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อ 4.3 มีกำหนดหลักเกณฑ์หรือระยะเวลาที่ชัดเจนในการเลื่อนตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.60) ระดับความคิดเห็น มาก ตามลำดับ

5. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.78) ซึ่งข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็น มากที่สุด คือ ข้อ 5.5 ท่านบันทึกข้อมูลและแสดงเนื้อหาตามความเป็นจริง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.81) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา ข้อ 5.1 ท่านปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นหลักคุณธรรม และมุ่งเน้นวิธีการทำงานที่สามารถพิสูจน์และตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.85) ระดับความคิดเห็น มากที่สุด และข้อที่อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อ 5.4 ท่านมีเจตนาจ้างสุจริตในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.71) ระดับความคิดเห็น มาก ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมุติฐานของงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้

ตัวแปร	ด้านการเรียนรู้					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.774	0.177		4.382	0.000	
ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.046	0.034	0.066	1.349	0.178	1.769
ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.090	0.042	0.105	2.151	0.032*	1.764
ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.261	0.051	0.259	5.148	0.000**	1.876
ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชี	0.400	0.050	0.395	7.934	0.000**	1.835

R = 0.688 R² = 0.473 SEE = 0.383 F = 87.442 Sig. = 0.000 Durbin = 2.002

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.046 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.066 และ ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.349 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.178 ซึ่งมากกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.178 >0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.090 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.105 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.151 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.032 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.032 <0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 2 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.105 หมายความว่า ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เพิ่มขึ้น 0.105

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.261 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.259 และ ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 5.148 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.259 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเพิ่มขึ้น 0.259

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.400 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.395 และ ค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ 7.934 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัย ที่ 4 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.395 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น 0.395

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่

ตัวแปร	ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	-0.045	0.062		-0.723	0.466	
ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.002	0.012	0.003	0.193	0.847	1.769
ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.060	0.015	0.068	4.105	0.000**	1.764
ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	1.030	0.018	0.987	58.131	0.000**	1.876
ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชี	-0.080	0.018	-0.076	-4.555	0.000**	1.835
R = 0.970 R ² = 0.940 SEE = 0.134 F = 1529.541 Sig. = 0.000 Durbin = 1.955						

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนน ปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.002 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.003 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.193 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.847 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig, = 0.847 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นจึงไม่สนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 5

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.060 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.068 และค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ 4.105 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig, = 0.000

<0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 6 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.068 หมายความว่า ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น 0.068

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 1.030 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.987 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 58.131 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0,000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 7 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.987 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น 0.987

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.080 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ -0.076 และค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ -4.555 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig, = 0.000 <0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 8 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ -0.076 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงลบถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ที่ลดลง 0.076

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร

ตัวแปร	ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.875	0.136		6.418	0.000	
ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	-0.003	0.026	-0.004	-0.102	0.919	1.769
ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	-0.041	0.032	-0.050	-1.280	0.201	1.764
ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.158	0.039	0.164	4.031	0.201	1.876
ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชี	0.692	0.039	0.716	17.810	0.000**	1.835
R = 0.970 R ² = 0.940 SEE = 0.134 F = 1529.541 Sig. = 0.000 Durbin = 1.955						

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -0.003 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ -0.004 และค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ -0.102 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.919 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.919 - 0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ดังนั้นจึงไม่สนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 9

สมมติฐานที่ 10 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ - 0.041 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.050 และ ค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ -1.280 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.201 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. =

0.201 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 10

สมมติฐานที่ 11 ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.158 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.164 และ ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 4.031 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig, = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 11 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.164 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร เพิ่มขึ้น 0.164

สมมติฐานที่ 12 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.692 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.716 และ ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 17.810 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig, = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 12 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.716 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร เพิ่มขึ้น 0.716

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจ้องการ

ตัวแปร	ด้านทักษะการจ้องการ					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.774	0.177		4.382	0.000	
ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี รับอนุญาต	0.046	0.034	0.066	1.349	0.178	1.769
ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี รับอนุญาต	0.090	0.042	0.105	2.151	0.032*	1.764
ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต	0.261	0.051	0.259	5.148	0.000**	1.876
ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชี	0.400	0.050	0.395	7.934	0.000**	1.835
R = 0.688 R ² = 0.473 SEE = 0.383 F = 87.442 Sig. = 0.000 Durbin = 2.002						

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

สมมติฐานที่ 13 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจ้องการ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.046 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.066 และ ค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ 1.349 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.178 ซึ่งมากกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig, = 0.178 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจ้องการ ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 13

สมมติฐานที่ 14 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจ้องการ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.090 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย คะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.105 และค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ 2.151 โดยมีระดับนัยสำคัญ ของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.032 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (Sig, = 0.032

<0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 14 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.105 หมายความว่า ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การเพิ่มขึ้น 0.105

สมมติฐานที่ 15 ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.261 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.259 และ ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 5.148 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig, = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 15 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.259 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การ เพิ่มขึ้น 0.259

สมมติฐานที่ 16 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.400 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.395 และ ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 7.934 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig, = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 16 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.395 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การเพิ่มขึ้น 0.395

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 1

ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 2 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.105 หมายความว่า ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เพิ่มขึ้น 0.105

ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.259 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเพิ่มขึ้น 0.259

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัย ที่ 4 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.395 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น 0.395

ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นจึงไม่สนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 5

ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 6 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.068 หมายความว่า ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น 0.068

ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 7 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.987 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น 0.987

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 8 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ -0.076 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงลบถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ที่ลดลง 0.076

ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ดังนั้นจึงไม่สนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 9

ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 10

ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 11 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.164 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร เพิ่มขึ้น 0.164

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 12 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.716 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร เพิ่มขึ้น 0.716

ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การ ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 13

ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 14 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.105 หมายความว่า ด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การเพิ่มขึ้น 0.105

ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 15 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.259 หมายความว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การเพิ่มขึ้น 0.259

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 16 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.395 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวก ถ้าด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลมากขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดองค์การเพิ่มขึ้น 0.395

5.2 การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้นำผลงานวิจัย เอกสาร และบทความ มาประกอบการอภิปราย ผลการวิจัย เพื่อให้ผลงานการวิจัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรอมร แยมเจริญ (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี : กรณีศึกษานักบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า จริยธรรมด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์ในด้านการเสียสละและแบ่งปัน ด้านการประพฤติตนตามกฎระเบียบและ หน้าที่อันพึงกระทำ และด้านความคิดเห็นและการใช้ดุลยพินิจมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพ การทำงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ มัณฑนา แก้วดวงเล็ก และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะนักบัญชี ถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์กรในการนำเสนอข้อมูลทางการเงินอย่างเป็น อิสระและเที่ยงธรรม ซึ่งเป็นความรับผิดชอบต่อลูกค้า และผลประโยชน์โดยรวมของสาธารณชน เป็นผลให้นักบัญชีต้องยึด มั่นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ซึ่งบุคคลและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงการสร้างความรู้และความเข้าใจในจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพให้กับนักบัญชี เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริงในการประกอบวิชาชีพปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนีย์ วีรปริชาชัย (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในลักษณะงานที่ ปฏิบัติและสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีผลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความ

มั่นคงในงานที่ปฏิบัติ ค่าตอบแทนที่ได้รับการปฏิบัติงานอย่างเป็น อิสระบนพื้นฐานหลักการทาง วิชาชีพบัญชี การส่งเสริมการปฏิบัติงานจากองค์กรที่ตนสังกัดให้มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และให้ความสำคัญกับงานด้านบัญชีโดยถือเป็นหัวใจสำคัญของ องค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี คือ ความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในความมั่นคงในหน้าที่การ งาน ความพึงพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ มีความเป็นธรรม งานที่ปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วย ตนเอง ผู้บริหารระดับสูงเข้ามามีบทบาทในการ ตัดสินใจร่วมกับนักบัญชี งานที่ปฏิบัติงานได้รับการ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็น อิสระ และเที่ยงธรรม ทั้งทางด้านความคิด การตัดสินใจ และแนวทางการปฏิบัติ อีกทั้งยังสอดคล้อง กับการศึกษาของ นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา และคณะ (2548) พบว่า ปัจจัยจริยธรรมส่วนบุคคล ปัจจัย สภาพแวดล้อม และปัจจัยความเป็นอิสระ ส่งผลต่อจริยธรรมของวิชาชีพสอบบัญชี ซึ่งอธิบายได้ว่า ผู้สอบบัญชีมีประสบการณ์และ สภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไปส่งผลให้เกณฑ์ การตัดสินใจทางจริยธรรมของ ผู้สอบบัญชีมีหลายเกณฑ์ เนื่องจากผู้สอบบัญชีจะใช้ความรู้สึกและ สภาพแวดล้อมของเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจทางจริยธรรม นอกจากนี้เมื่อทดสอบ ความแตกต่างทางจริยธรรมของ ผู้สอบบัญชีอิสระและผู้สอบบัญชีที่สังกัดสำนักงาน พบว่า ประเภท ของผู้สอบบัญชีที่แตกต่างกันมี จริยธรรมส่วนบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังสนับสนุน ทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2550) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ช่วยลดความ ไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง แต่ที่จำเป็นที่จะต้องได้รับการ สนองตอบ เพราะถ้าไม่มีให้ หรือให้ไม่เพียงพอ จะส่งผลให้บุคลากรเกิดความไม่พึงพอใจในการ ปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัย 10 ด้าน ได้แก่ นโยบายและการบริหารขององค์กร การบังคับ บัญชาและการควบคุมดูแล ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ กับผู้ใต้บังคับบัญชา ตำแหน่งงาน ความมั่นคงในการทำงาน ชีวิตส่วนตัว สภาพการทำงาน และ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ดังนั้นความซื่อสัตย์สุจริต ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน ความโปร่งใสของนักบัญชีเริ่มต้น จากผู้นำ หรือหัวหน้างานที่ตระหนักถึงการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีเป็นหลัก โดยไม่เห็น แก่ ผลประโยชน์ส่วนตัวจะเป็นแบบอย่างที่ดีที่ทำให้นักบัญชีปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด เพราะส่วนใหญ่ของนักบัญชีต้องคำนึงถึงความก้าวหน้าและความมั่นคงใน การ ทำงาน และคล้อยตามสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมภายในองค์กรอยู่แล้ว หากนักบัญชีได้รับ

ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เพียงพอที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่ที่รับผิดชอบ หรือองค์กร สร้างแรงจูงใจให้กับนักบัญชีด้วยการเพิ่มค่าตอบแทนและสวัสดิการให้กับนักบัญชีจะทำให้มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานการ ปฏิบัติงาน ด้านความโปร่งใสที่มากขึ้นตามไปด้วย

ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ด้านทักษะการ จัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐนิชา กาวิชัย (2556) ได้การศึกษาความคิดเห็น ของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี พบว่า ผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นว่า พฤติกรรมส่วนบุคคล คุณลักษณะองค์กร และสภาพแวดล้อม ทางธุรกิจส่งผล กระทบอย่างมากต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านทัศนคติ ด้าน บุคลิกภาพ ด้านการรับรู้ด้านการเรียนรู้และด้านแรงจูงใจ ผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาด ย่อม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะองค์กร อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านนโยบาย องค์กร ด้านสายการบังคับบัญชา และด้านระเบียบข้อบังคับ ผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาด ย่อม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้าน สภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองและ กฎหมาย และด้าน สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการ มีจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยง ธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และด้าน ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ ซึ่งการเป็นผู้ทำบัญชี จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับ องค์กรประกอบหลายองค์ประกอบ แต่ องค์กรประกอบที่สำคัญ คือ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา และคณะ (2548) พบว่า ปัจจัยจริยธรรมส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม และ ปัจจัยความเป็นอิสระส่งผลต่อ จริยธรรมของวิชาชีพสอบบัญชี ซึ่งอธิบายได้ว่า ผู้สอบบัญชีมี ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของ การปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไปส่งผลให้เกณฑ์การตัดสินใจทางจริยธรรมของผู้สอบบัญชีมีหลาย

เกณฑ์ เนื่องจากผู้สอบบัญชีจะใช้ความรู้สึกและสภาพแวดล้อม ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจทางจริยธรรม นอกจากนี้เมื่อทดสอบความแตกต่าง ทางจริยธรรมของผู้สอบบัญชีอิสระและผู้สอบบัญชีที่สังกัดสำนักงาน พบว่า ประเภทของผู้สอบ บัญชีที่แตกต่างกันมีจริยธรรมส่วนบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังสนับสนุนทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2550) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้ ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ และเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ทัศนคติทางบวกและการจงใจ ที่แท้จริง ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน การได้รับการยอมรับ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ลักษณะงานที่ทำให้และความรับผิดชอบ ดังนั้นสภาพแวดล้อมและ วัฒนธรรมภายในองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้นักบัญชีปฏิบัติตามจรรยาบรรณผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด เพราะสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมภายในองค์กรจะหล่อ หลอมให้คนในองค์กรมีความเข้าใจกฎกติกาในการอยู่ร่วมกัน มีความเชื่อและพฤติกรรมไปใน ทิศทางเดียวกัน ปรับแนวความคิดของแต่ละคนให้ตัดสินใจไปในทางเดียวกันวัฒนธรรม เมื่อผู้นำ หรือเพื่อนร่วมงานมีการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด สมาชิก ในองค์กรก็จะปฏิบัติตามจนกลายเป็นวัฒนธรรมที่ดีภายในองค์กร

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ด้านทักษะการจัดองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ ทศนีย์ วีรปริชาชัย (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานความพึงพอใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติและสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีผลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความมั่นคงในงานที่ปฏิบัติ ค่าตอบแทนที่ได้รับ การปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระบนพื้นฐานหลักการทางวิชาชีพบัญชี การส่งเสริมการปฏิบัติงานจากองค์กรที่ตนสังกัดให้มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และให้ความสำคัญกับงานด้านบัญชีโดยถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในความ มั่นคงในหน้าที่การงาน ความพึงพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ มีความเป็นธรรม งานที่ปฏิบัติ สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ผู้บริหารระดับสูงเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจร่วมกับนักบัญชี งานที่ปฏิบัติงานได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระและเที่ยงธรรม ทั้งทางด้านความคิด การตัดสินใจ และแนวทางการปฏิบัติ และสอดคล้องกับการศึกษา

ของ วนันพรณ์ ชื่นพิบูลย์ และคณะ (2562) ได้การศึกษาความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี กรณีศึกษาผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความ คิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไปเป็นลำดับแรกรองลงมาเป็นด้านการรักษาความลับ ด้านความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้าน ความโปร่งใสอิสระเที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริต และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการตามลำดับ หลักฐานเชิงประจักษ์ให้ข้อมูลที่นำเสนอว่าแนวโน้มพฤติกรรมการทำงานของผู้ทำบัญชีในปัจจุบัน มุ่งเน้นการรักษามารยาท การทำงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพเป็นหลัก ก่อนการ มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ อีกทั้งยังสนับสนุนทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2550) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ และเป็นปัจจัยที่จะ นำไปสู่ทัศนคติทางบวกและการจูงใจที่แท้จริง ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ความสำเร็จในการ ปฏิบัติงาน การได้รับการยอมรับ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ลักษณะงานที่ทำ และความ รับผิดชอบ ดังนั้นเมื่อองค์กรสนับสนุนให้สมาชิกในองค์กรมีความก้าวหน้าในการ ทำงานโดยมี โอกาสที่จะได้รับผิดชอบงานที่สำคัญ มีการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น พิจารณาเลื่อนตำแหน่ง อย่างเป็น ธรรมและเหมาะสม มีการสนับสนุนให้สมาชิกเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองให้มี ความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานดี ให้การยอมรับและยกย่อง ชมเชยผู้ปฏิบัติงานเมื่อปฏิบัติงานได้ดี จะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักบัญชีปฏิบัติตาม จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัดด้วยความรักและผูกพันกับองค์กรที่สามารถ ให้ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานแก่นักบัญชีได้

5.2.2 ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการรักษา ความลับ ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ ด้านความ โปร่งใสของนักบัญชีในเขตภาคเหนือ เนื่องจากการมี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชีไม่ได้ทำให้นักบัญชีมีคุณธรรม จนสามารถรักษา ความลับได้ และถ้านักบัญชีได้รับ ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่มากกว่าที่ได้รับในปัจจุบันก็สามารถทำให้ ขยายความลับให้กับคู่แข่ง ทางธุรกิจได้ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จูดีรัตน์ มีมากและคณะ

(2559) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างจรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงาน ของนักบัญชีในสำนักงาน บัญชีจังหวัดนครราชสีมา พบว่า จรรยาบรรณของนักบัญชีด้านความรู้ ความสามารถด้านความ ซื่อสัตย์สุจริตด้านการรักษาความลับและด้านความโปร่งใสและทักษะทาง วิชาชีพด้านทักษะ ทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทาง ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารและด้านทักษะทางปัญญาที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก และส่งผล ต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิกร ค่านพีไลพร (2558) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี กับ ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจประกันวินาศภัยเขตภาคเหนือตอนบนพบว่า จรรยาบรรณ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานในด้าน 1) ความ โปร่งใสความเป็นอิสระความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความรับผิดชอบ ต่อผู้ถือหุ้นผู้เป็น หุ้นส่วนบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ 3) ด้านความรู้ ความสามารถและ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน 4) การรักษาความลับ และ 5) ด้านความรับผิดชอบต่อ ผู้รับบริการ

ปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการ รักษาความลับ ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตภาคเหนือ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษา ของ ทศนีย์ วีรปริชาชัย (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในลักษณะงานที่ ปฏิบัติและสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีผลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความมั่นคงในงานที่ปฏิบัติ ค่าตอบแทนที่ได้รับการปฏิบัติงานอย่างเป็น อิสระบนพื้นฐานหลักการทางวิชาชีพบัญชี การส่งเสริมการปฏิบัติงานจากองค์กรที่ตนสังกัดให้มีการ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และให้ความสำคัญกับงานด้านบัญชีโดยถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในความมั่นคงในหน้าที่การงาน ความพึงพอใจใน ค่าตอบแทนที่ได้รับ มีความเป็นธรรม งานที่ปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ผู้บริหารระดับสูงเข้า มามีบทบาทในการตัดสินใจร่วมกับนักบัญชี งานที่ปฏิบัติงานได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วย ความโปร่งใส เป็นอิสระ และเที่ยงธรรม ทั้งทางด้านความคิด การตัดสินใจ และแนวทางการปฏิบัติ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2560) ที่ศึกษาความสามารถของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตในการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQC1) ข้อกำหนดด้าน

จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสามารถในการปฏิบัติตาม TSQC1 เกี่ยวกับข้อกำหนดด้าน จรรยาบรรณ ได้ค่อนข้างครบถ้วนแต่เมื่อนำมาวิเคราะห์รายละเอียดพบว่า ความสามารถในการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องสามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความเป็นอิสระและการรักษาความลับ และ 2) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์พบว่า ผู้สอบบัญชี รับอนุญาตปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องในด้านความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ครบถ้วนกว่าด้านความเป็นอิสระและการรักษาความลับโดยพบว่าข้อกำหนดด้าน จรรยาบรรณที่ เกี่ยวข้องในด้านความเป็นอิสระและการรักษาความลับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถ ปฏิบัติตามได้บ้างไม่ได้บ้างพอๆกันและข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องในด้านความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถปฏิบัติตามได้ค่อนข้างครบถ้วน การที่ความรู้ ความ เข้าใจ เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ไม่มีผลต่อการ ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับของนักบัญชี เนื่องจากการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีไม่ได้ทำให้นักบัญชีมีคุณธรรม จนสามารถรักษา ความลับได้ และถ้านักบัญชีได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการที่มากกว่าที่ได้รับในปัจจุบันก็สามารถ ทำให้ขายความลับให้กับคู่แข่งทางธุรกิจได้

ปัจจัยด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระของนักบัญชีในเขตภาคเหนือ ซึ่งไม่ สอดคล้องกับการศึกษาของ สิทธิกร ค่านพีไลพร (2558) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง จรรยาบรรณ ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจประกัน วิทยาศาสตร์ เขต ภาคเหนือตอนบน พบว่า จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์ใน ทางบวกกับ ประสิทธิภาพการทำงานในด้าน 1) ความโปร่งใสความเป็นอิสระความเที่ยงธรรม และ ความซื่อสัตย์ สุจริต 2) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นผู้เป็นหุ้นส่วนบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติ หน้าที่ 3) ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 4) การรักษาความลับ และ5) ด้าน ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ วีรปรีชาชัย (2555) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในลักษณะงานที่ ปฏิบัติและสถานการณ์ในการ ปฏิบัติงาน มีผลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความ มั่นคงในงานที่ปฏิบัติ ค่าตอบแทนที่ได้รับการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระบนพื้นฐานหลักการทางวิชาชีพ

บัญชี การส่งเสริมการปฏิบัติงานจากองค์กรที่ตนสังกัดให้มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และให้ความสำคัญกับงานด้านบัญชีโดยถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในความมั่นคงในหน้าที่การงาน ความพึงพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ มีความเป็นธรรม งานที่ปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ผู้บริหารระดับสูงเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจร่วมกับนักบัญชี งานที่ปฏิบัติงานได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระ และเที่ยงธรรม ทั้งทางด้านความคิด การตัดสินใจ และแนวทางการปฏิบัติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลช่วยสนับสนุนทฤษฎีสองปัจจัย โดยทฤษฎีสองปัจจัยมีมุมมองว่าการจะปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ต้องมีแรงจูงใจหรือสิ่งกระตุ้นใน การปฏิบัติงาน เช่น การได้ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม ความก้าวหน้าในอาชีพ ความ มั่นคงในอาชีพ เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลให้การปฏิบัติจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นไปด้วยความ สมจริตใจ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว แต่ในทางกลับกันเมื่อได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม ไม่มี ความก้าวหน้าในอาชีพ หรือไม่มีความมั่นคงในอาชีพ จะส่งผลให้การทุจริตในองค์กรเกิดขึ้น

1.2 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เห็น ความสำคัญของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพนักบัญชี และสนับสนุนให้ผู้ทำบัญชี ที่มีความรู้ความสามารถจะนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง โปร่งใส เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต นำเชื่อถือและเป็นประโยชน์กับผู้ใช้งายาน ซึ่งจะก่อให้เกิดการยอมรับและยกย่อง และทำให้วิชาชีพ ของนัก บัญชีคงฐานะมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ภาครัฐกิจ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจให้มี มาตรฐาน ในการทำบัญชี มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับ

1.4 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ภาครัฐ นำผลการวิจัยมาปรับใช้ในหน่วยงานได้ และ ประโยชน์ด้านอื่นๆ เพื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ เพราะงานวิจัยนี้การสำรวจเฉพาะนัก บัญชี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้นในการวิจัยสำรวจครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเจาะจงตาม ประเภทธุรกิจ และนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เห็นมุมมองที่ชัดเจน และตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

2.2 แนะนำให้ทำการศึกษาในสถานที่แตกต่างกัน เพราะในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาแต่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น ในการวิจัยสำรวจครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อให้มีความ ครอบคลุมของข้อมูล

2.3 แนะนำให้มีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติมด้วย เพราะในงานวิจัยนี้ศึกษาแต่เชิงปริมาณ ในการวิจัยสำรวจครั้งต่อไป ควรเพิ่มการสำรวจเชิงคุณภาพ เพื่อสอบถามข้อมูลเชิงลึกที่ แบบสอบถาม ทั่วไปไม่สามารถเก็บข้อมูลได้

2.4 แนะนำให้ศึกษาตัวแปรต้นอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจ มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชี เช่น ประสิทธิภาพการทำงาน แรงจูงใจในการทำงานหรือแรงจูงใจในเพื่อให้ข้อมูลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ นักบัญชีที่ เพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2554. คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- ณัฐธิดา จินมอญ. 2559. “ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.”
วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ณัฐพร สีลาโส. 2559. “มุมมองผู้สอบบัญชีต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 700 การแสดงความเห็นและการรายงานต่องบการเงิน.” สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- นริษา ทองมณี. 2556. คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีและความสำเร็จในงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชี มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- นวพร ชูเปี้ยเต้ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรูญศักดิ์. 2559. “ผลกระทบของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย.” วารสารวิจัยและพัฒนาวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 11, 3 (กันยายน-ธันวาคม): 57-66.
- นันทวรรณ วงศ์ไชย์. “อิทธิพลของการควบคุมการสอบบัญชีและความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล”.
วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี. 12, 28(พฤษภาคม-สิงหาคม): 342-357.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. 2557. การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ลักษณ์.
- ประทีป วุฒิจันทร์นา. 2560. ประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสารสมาคมนักวิจัย. ปีที่ 22, ฉบับที่ 2. หน้า 252-263.
- ปิ่นทारी วีระพันธ์พงศ์. 2558. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายในโดยผู้สอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชี Big 4.” การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- รัชนีกร รัตนวิวัฒนกุล. “ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานการสอบบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย”. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 32, 5: 153-164
- รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทรงาม. 2560. “ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงิน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร” การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วีรณา ติรณะประกิจ และ ศิลพร ศรีจันทเพชร. 2552. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีลดลง”. วารสารวิชาชีพบัญชี. 5, 7(ธันวาคม): 69-79.
- วุฒิชัย จำนง. 2540. การจูงใจในองค์การธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2562. ข้อมูลผู้สอบบัญชีรับอนุญาต. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2562 https://eservice.tfac.or.th/fap_registration/cpa-contact-list
- สมพงศ์ เกษมสิน . 2546. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- อัมรา เพียรบุชา. 2557. “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อ้อมเดือน สดมณี และฐาศุภร์ จันประเสริฐ. 2554. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม : จากแนวคิดสู่แนวทางการปฏิบัติ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 17(1), 19-30.
- Anderson. A. W. 2012. The Characteristics of a Successful Auditor. Anderson’s Audit Express. Brown, R. (1968). Social Psychology. New York: The Free Press.
- Behn B. K., Choi J. H., Kang T. (2008). Audit Quality and Properties of Analyst Earnings Forecasts. The Accounting Review, 83(2): 327-349.
- Berberich, G.P. (2005). The Effects of Audit Methodology and Audi Experience on the Development of Auditors. A doctoral thesis of the University of Waterloo, Ontario, Canada.
- Burke, (2007). Risk and management accounting: best practice guidelines for enterprise-wide Internal control procedures (Vol. 2, No. 11). Elsevier. Business and Economics Research, 1, 169 -173.

- Cahan, S. F. & Sun, J. (2015). The effect of audit experience on audit fees and audit quality. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 30(1), 78-100.
- DeAngelo, L.E. (1981) Auditor Size and Audit Quality. *Journal of Accounting and Economics*, 3, 183-199. [http://dx.doi.org/10.1016/0165-4101\(81\)90002-1](http://dx.doi.org/10.1016/0165-4101(81)90002-1)
- DeFond & Zhang. 2014. A Review of Archival Auditing Research. University of Southern California.
- Gaballa, A. S. M, & Ning, Z. (2011). An analytical study of the effects of experience on the Performance of the external auditor. *International Conference on*.
- Gallouj, F. (1997) Towards a Neoschumpeterian Theory of innovation in Services, *Science and Public Policy*, 24(6):405-420, december.
- Gallouj, F. and Weinstein, O. (1997) Innovation in services, *Research Policy* 26:537-556.
- Gallouj, F., Djellal F., Gallouj C. (1997) Vers une théorie de l'innovation dans les services, (Towards a theory of innovation in services), Report for Commissariat General du Plan, july.
- Glenn Richards, Chris van Staden, (2015) "The readability impact of international financial reporting standards", *Pacific Accounting Review*, Vol. 27 Issue: 3, pp.282-303.
- Habib, A. and Bhuiyan, B. U. (2010). Audit Firm Industry Specialization and the Audit Report Lag. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 20: 32-44.
- Habib, L.J.A., Parker, S. & Peters, G.F. 2014. Earnings management, litigation risk, and asymmetric audit fee responses. *Auditing: A journal of Practice & theory*, 25(1), 85-98
- Kohlberg, L. (1976). Moral Stages and moralization: The Cognitive-Developmental Approach. *Moral Development and Behavior*. Ed by Thomas Lickona, New York: Holt Rinehart and Winsto, 31-38.

- Morgan, (2007). Audit report lags in the Belgian non-profit sector: an empirical analysis. *Accounting and Business Research*, 43(2), 138-158.
- Ohiokha, F. I. & Akhalumeh, P. B. (2013). Auditing standards and auditors performance: The Nigerian experience. *European Journal of Accounting Auditing and Finance Research*, 1(1): 29-35.
- Robyn Moroney (2007) Does Industry Expertise Improve the Efficiency of Audit Judgment. *AUDITING: A Journal of Practice & Theory*: November 2007, Vol. 26, No. 2, pp. 69-94.
- S. Salterio and L. Koonce. (1997). The persuasiveness of audit evidence: The case of accounting policy decisions, *Accounting, Organizations and Society*, 22, 6, (573).
- Velayutham, S. (2003). The Accounting Profession's Code of Ethics: Is It a Code of Ethic or A Code of Quality Assurance?. *Critical Perspectives on Accounting*, 14:483-503.
- Yamane, Taro. 1973. *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork : Harper and Row Publication.
- Ziegenfuss, D. E. (2000). Developing an internal auditing department balanced scorecard. *Managerial Auditing Journal*, 15(1/2), 12-19.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำชี้แจง : การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริงที่สุด ซึ่งการตอบแบบสอบถามของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยไม่มีการนำไปเปิดเผยให้เกิดความเสียหายแก่ตัวท่านและกิจการของท่าน โดยการนำเสนอผลการศึกษานำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

สุวรรณี รุ่งจตุรงค์

อาจารย์ประจำ คณะบัญชี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**คำชี้แจง** กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

 1) 20 – 29 ปี 2) 30 – 39 ปี 3) 40 – 49 ปี 4) 50 ปีขึ้นไป

3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

 1) ต่ำกว่า 15,000 บาท 2) 15,001 - 25,000 บาท 3) 25,001 - 30,000 บาท 4) 30,001 บาทขึ้นไป

4. ประสบการณ์การทำงาน

 1) น้อยกว่า 3 ปี 2) 3 - 6 ปี 3) 7 - 10 ปี 4) มากกว่า 10 ปี

5. ประเภทธุรกิจของหน่วยงานที่ท่านปฏิบัติ

 1) หน่วยงานภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ 2) ห้างหุ้นส่วน 3) บริษัทจำกัด 4) บริษัทมหาชนจำกัด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
1.1 ท่านปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและเชื่อตรงต่อวิชาชีพ					
1.2 ท่านปฏิบัติงานตรงตามเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริง ทางการบัญชี					
1.3 ท่านประกอบวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์และเชื่อถือได้					
1.4 ท่านไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้อง					
1.5 ท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และปราศจาก ผลประโยชน์ทับซ้อน					
1.6 ท่านหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใดๆ ที่อาจทำให้ ผู้ทำบัญชีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเป็นกลางหรือความ เป็นอิสระในการใช้ดุลยพินิจ					
1.7 ท่านใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความมี อคติและความลำเอียง					
1.8 ท่านปฏิบัติงาน โดยปราศจากความลำเอียงในการวินิจฉัยและ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น					
1.9 ท่านปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.10 ท่านมีความรับผิดชอบในงานที่ทำโดยไม่มีข้อจำกัด เพื่อ ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน					
2. ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
2.1 ท่านมีการรักษาข้อมูลความลับขององค์กร					
2.2 ท่านไม่นำความลับขององค์กรและของลูกค้าไปเปิดเผยให้ บุคคลภายนอกหรือบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องรู้					
2.3 ท่านไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อบุคคลอื่น โดยมีขอบ					
2.4 ท่านเก็บรักษาข้อมูลให้เป็นที่น่าเชื่อถือได้และไม่บิดเบือน ความจริงที่เกิดขึ้น					
2.5 ท่านมีความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ จากการปฏิบัติงาน					
2.6 ท่านยึดมั่นการปฏิบัติงานตามมาตรฐานกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด					
2.7 ท่านละเว้นการกระทำที่ทำให้เกิดการเสื่อมเสียต่อความ น่าเชื่อถือในวิชาชีพ					
2.8 ท่านละเว้นการกระทำใดๆ ที่มีผลกระทบต่อด้านลบต่อวิชาชีพ ถึงแม้จะไม่มีภาระระบุไว้					
2.9 ท่านใช้ความสามารถในการดำเนินงานอย่างดีที่สุดเพื่อให้ได้ ผลงานที่มีคุณภาพ					
2.10 ท่านไม่ใช้ความรู้ที่ได้มาจากการประกอบวิชาชีพมาปฏิบัติ เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบ

บัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดย กำหนดค่า

คะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
1.1 ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี					
1.2 ท่านมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป					
1.3 ท่านใช้ความรู้ทักษะทางวิชาชีพในการทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพตามที่ได้รับมอบหมาย					
1.4 ท่านนำความรู้และความสามารถด้านวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน					
1.5 ท่านมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน					
1.6 ท่านมีการวางแผนการทำงานตามลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้					
2.1 ท่านได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนพิเศษจากองค์กรที่เหมาะสมกับตำแหน่งและความรับผิดชอบของท่าน					
2.2 ท่านมีความพึงพอใจกับค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาที่ท่านได้รับจากองค์กร เหมาะสมกับตำแหน่งและความรับผิดชอบของท่าน					
2.3 เงินโบนัสประจำปีที่ท่านได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ท่านได้รับมอบหมายจากองค์กร					
2.4 เงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของท่าน					
2.5 จำนวนวันหยุดพักผ่อนประจำปีทำให้ท่านเกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน					
3. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร					
3.1 ผู้บังคับบัญชามีความความสัมพันธ์อันดี พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน					
3.2 มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในหน่วยงาน เมื่อมีพนักงานใหม่ๆ เข้ามาทำงาน					
3.3 เพื่อนร่วมงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
3.4 เมื่องานเกิดปัญหาเพื่อนร่วมงานร่วมกันหาแนวทางแก้ไขด้วยกัน					
3.5 เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นจะร่วมกันหาแนวทางแก้ไขจนเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่าย					
4. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กร					
4.1 ท่านรับผิดชอบงานในส่วนงานที่เหมาะสมกับคุณสมบัติและความสามารถของท่าน					
4.2 ท่านได้รับความชัดเจนในหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบ					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.3 มีกำหนดหลักเกณฑ์หรือระยะเวลาที่ชัดเจนในการเลื่อนตำแหน่ง					
4.4 ความก้าวหน้าในการทำงานขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการทำงานเป็นสำคัญ					
4.5 ท่านมีโอกาสในการพัฒนาความรู้ทักษะและความสามารถรวมทั้งรู้สึกถึงความมั่นคงในการทำงาน					
5. ประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่					
5.1 ท่านปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นหลักคุณธรรม และมุ่งเน้นวิธีการทำงานที่สามารถพิสูจน์และตรวจสอบได้อย่างชัดเจน					
5.2 ท่านสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
5.3 ท่านให้ความร่วมมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของนักบัญชี					
5.4 ท่านมีเจตนาทำงานสุจริตในการปฏิบัติงาน					
5.5 ท่านบันทึกข้อมูลและแสดงเนื้อหาตามความเป็นจริง					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุวรรณี รุ่งจตุรงค์
วันเกิด	16 สิงหาคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	15/34 ถ.หทัยราษฎร์ แขวงบางชัน เขตคลองสามวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10510
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน 2410/2 ถ.พหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10900
เบอร์โทร	089-668-6055
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2534 ปริญญาตรี บธ.บ. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2537 ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บธ.ม. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยศรีปทุม